

Eurojusti
Aastaruanne 2007

SISUKORD

EESSÕNA	5
1 KOKKUVÕTE JA JÄRELDUSED	9
Tegevus kriminaalasjades	9
Välissuhted	10
Siseküsimused	11
2 OPERATIIVTÖÖ	13
Kriminaalasjade statistika	13
Ametlikud taotlused vastavalt Eurojusti loomise otsuse artiklitele 6 ja 7	23
Euroopa vahistamismääruste tähtaegade rikkumise teatised	24
Ühised uurimisrühmad	24
Peamised kuriteoliigid	25
Terrorism	26
Võltsimine	27
Narkokaubandus	28
Inimkaubandus	29
Rahapesu	30
Vara- ja riigivaravastased kuriteod, kaasa arvatud kelmused	31
Elu-, isiku- või isikuvabaduse vastased kuriteod	32
Näiteid tegevuse kohta kriminaalasjades	33
1. kaasus – Narkokaubandus	33
2. kaasus – Narkokaubandus – Kontrollsaadetus	34
3. kaasus – Terrorism	34
4. kaasus – Inimkaubandus	35
5. kaasus – Rahapesu	35
6. kaasus – Pettus	36
7. kaasus – Võltsimine	37
8. kaasus – Küberkuritegevus	37
9. kaasus – Lapsporno	38
10. kaasus – Karussell-käibemaksupettus	38
11. kaasus – Euroopa vahistamismäärus	39
12. kaasus – Sarimõrvar	39
13. kaasus – Organiseeritud kuritegelik võrk	40

3 HALDUS	43
Üldised arengud	43
Eelarve haldamine	44
Personalijuhtimine	45
Uued funktsioonid ja töövahendid	45
4 VÄLISSUHTED	47
Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon	47
Partnerid ELis	47
Europol	47
Euroopa õigusalase koostöö võrgustik	48
Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF)	48
Sideprokurörid	49
ELi võrgustikud	49
Genotsiidivõrk	49
Euroopa õigusalase koolituse võrgustik	50
Muud võrgustikud	50
CARIN	50
Küberkuritegevuse võrgustik	50
Rahvusvahelised organisatsioonid ja institutsioonid	51
Rahvusvaheline Prokuröride Assotsiatsioon	51
Rahvusvaheline Kriminaalkohus	51
IberRed	51
Eurojustice	51
Kolmandad riigid	52
Kontaktpunktid	52
Koostöölepingud	52
Muud kolmandad riigid	54
5 NÕUKOGU JÄRELDUSTE ALUSEL VÕETUD MEETMED	55
6 STRATEEGILISED EESMÄRGID JA TULEVIK	61
Eesmärgid ja saavutused aastal 2007	61
Eesmärgid aastateks 2008–2009	63
Lissaboni seminar: „Eurojust – edasitee leidmine“	63
7 EUROJUSTI EESMÄRK, ÜLESANDED JA STRUKTUUR	67
Eesmärk ja ülesanded	67
Struktuur	69
Avalikkuse ligipääs Eurojusti dokumentidele	70
8 LISA	72

Eurojusti kuues aastaaruanne annab ülevaate tegevusest 2007. aastal, mis oli Eurojusti arengus oluline pöördepunkt. Sel aastal tähistas Eurojust oma viiendat aastapäeva.

Eurojust on alates 2002. aastast teinud pidevaid edusamme operatiivtöös, organisatsiooni sisekorralduses (nt infohalduse ja tehnoloogia vallas), suhetes riikide ametiasutuste ja kolmandate riikidega ning koostöö tugevdamiseks teiste EL-i asutustega. Tänu neile arengutele on Eurojust suutnud liikmesriikide asutusi paremini toetada, edendada koostööd ning soodustada kooskõlastamist.

Mul on heameel teatada, et möödusime 2007. aastal olulisest verstapostist, kui kolleegiumile saadetud kriminaalasjade arv ületas 1 000 piiri ning ulatus aasta lõpuks 1 085-ni, mis tähendab 2006. aastaga võrreldes 41 %-list juurdekasvu.

Pärast viit tegevusaastat on aeg hinnata, kui hästi on Eurojusti loomise otsus ellu viidud. Nõukogu rõhutas Eurojusti 2006. aasta aruandega seotud järeldustes, et Eurojusti tõhususe ja kasutamata potentsiaali asjus tuleb teha vahehindamine. Seda tehtigi Lissaboni seminaril, mida toetas Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja Portugal ning millele anti nimeks „Eurojust – edasitee leidmine“. Eurojust tervitas 2007. aastal ka komisjoni teatist Eurojusti ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku (EJN) tuleviku kohta.

Lissaboni seminaril kinnitati Eurojusti eesmärkide paremaks saavutamiseks kolm peamist tegevusvaldkonda. Need hõlmavad liikmesriikide liikmete volitusi, liikmesriikide liikmete ja siseriiklike asutuste vahelise infovahetuse parandamist ning Eurojusti korrespondentide ja EJN-i kontaktisikute suhte täpsustamist. Jääme 2008. aastal ootama seadusandlikke algatusi Eurojusti ja EJN-i tugevdamiseks.

Eurojusti ees seisavad uued väljakutsed piiriülese kuritegevusega võitlemisel. Seepärast tugevdab Eurojust raskete ja keerukate kriminaalasjade menetlemiseks vajalikku võimekust. Aastal 2007 on tehtud olulisi edusamme ning suudame areneda ka edaspidi.

Tahan rõhutada vajadust määrata kõikide liikmesriikide liikmetele assistendid-kohusetäitjad ning lähetada liikmesriikide esindustesse lisandväärtust loovaid eksperte. Palun liikmesriikide asutustel oma esinduse tegevust ja töökoormust hinnates arvestada, et vaja on lisatoetust.

Kolleegium on tänavu läbi teinud mitmeid muutusi. Tervitasime kahte uut liikmesriikide liiget – Elena Dinut Rumeeniast ja Mariana Lilovat Bulgaariast – ning Ühendriikide sideprokuröri Mary Ruppertit, kes oli paraku küll sunnitud suvel lahkuma. Tema asemele asutus ajutiselt Mary Lee Warren. 2007. aasta alguses liitus Eurojustiga uus Norra sideprokurör Kim Sundet, kes vahetas välja Knut H. Kallerudi. Jätsime hüvasti ka mitme liikmesriigi liikmetega, kellest mõni oli olnud meiega algusest peale. Täna Eurojusti nimel neid kõiki toetuse eest ning abi eest Eurojusti kujundamisel tugevaks hea mainega organisatsiooniks. Soovin ühtedele parimat uut ametikohtadel, teistele aga õnnelikku pensionipõlve.

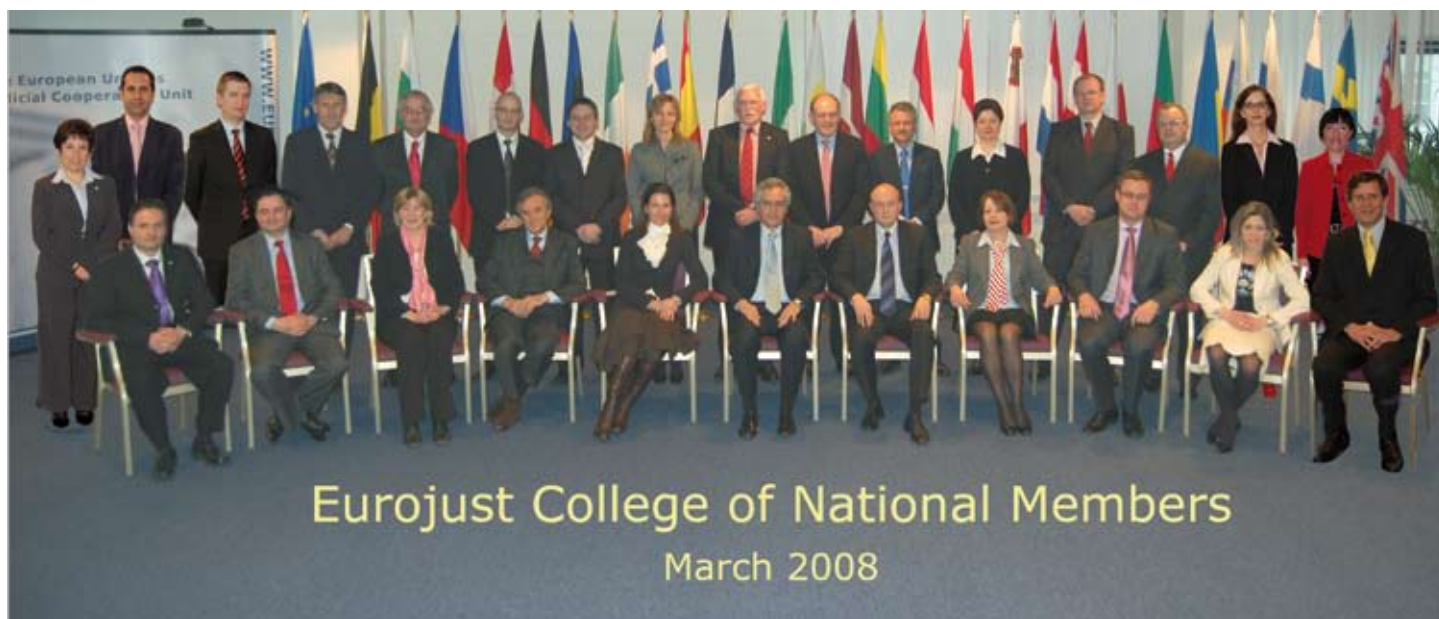
Kolleegium tervitas kuut uut liiget liikmesriikidest: Carlos Zeyen (Luksemburg), Ursula Koller (Austria), Ola Laurell (Rootsi), Ladislav Hamran (Slovaki Vabariik), Arend Vast (Madalmaad) ja Hubert Michael Grotz (Saksamaa).

Aasta 2007 paistis silma ka kolleegiumi presidendi ja asepresidentide valimisega, mille tulemuse kolleegium sai uue eestseisuse. Kolleegium valis 13. septembril 2007 asepresidendiks Raivo Sepa ning 11. detsembril Michèle Coninsx'. Mind valiti 6. novembril 2007 presidendiks ja ma astusin ametisse 12. novembril, olles alates 11. veebruarist 2007 olnud asepresident. Haldusdirektor Ernst Merzi ametiaega pikendati 19. juulil 2007.

Lõpetuseks tahan tänada meie eelmist presidenti Michael G. Kennedyt, kellega mul oli au pikki aastaid koos töötada ning kes kinkis Eurojustile oma pühendumuse ja panuse alates enda ametissevalimisest 2002. aastal. Võtsin sel Eurojusti jaoks pöördelisel hetkel presidendiameti üle, olles valmis uuteks väljakutseteks.

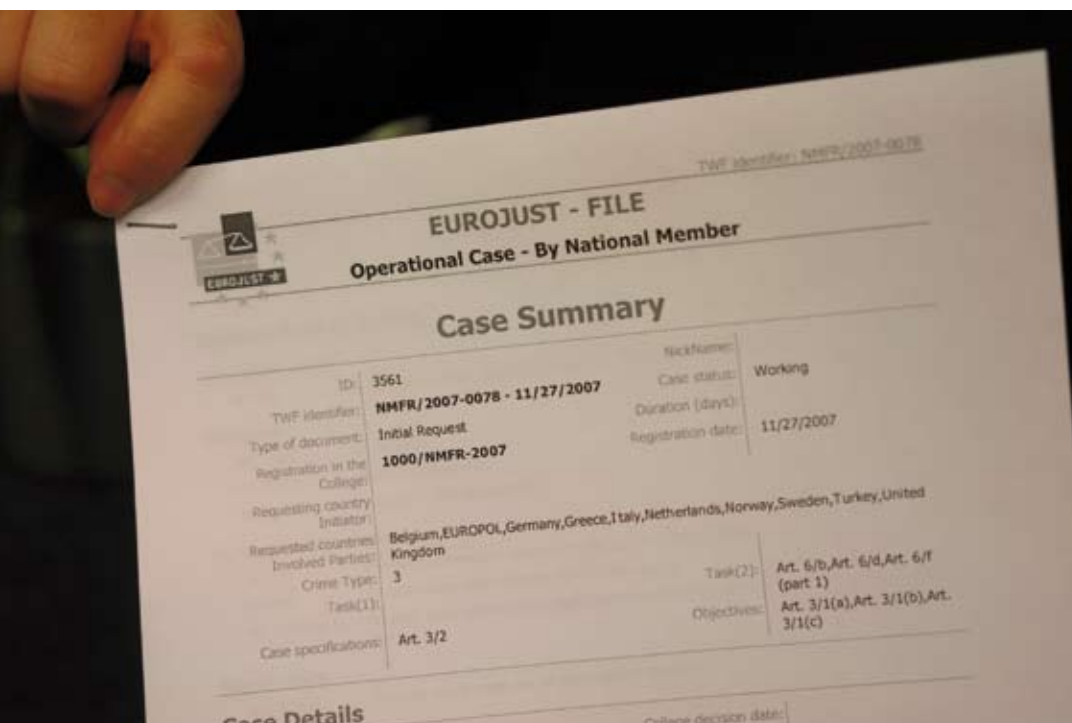
JOSÉ LUÍS LOPES DA MOTA
Kolleegiumi president
Jaanuar 2008

Endine president Michael Kennedy ja praegune president José Luís Lopes da Mota.

Euroopa Komisjoni asepresident Franco Frattini külastamas Eurojusti 7. juunil 2007.

Eurojusti 1 000. kriminaalasi, registreeritud 2007. aastal.

Seminari „Eurojust – edasitee leidmine“ avatseremoonia 27. oktoobril 2007 Lissabonis.

1 KOKKUVÕTE JA JÄRELDUSED

Selles peatükis esitatakse 2007. aasta aruande põhipunktide kokkuvõte. Need jagunevad kolme rühma: Eurojusti tegevus kriminaalasjades, välissuhted ja siseküsimused.

Tegevus kriminaalasjades

- Eurojusti jaoks oli 2007. aasta oluline verstapost – esmakordselt ajaloos menetleti ühe aasta jooksul üle 1 000 kriminaalasja.
- Eurojusti kolleegiumile saadetud kriminaalasjade arv kasvas taas märkimisväärselt – 2006. aastal saadetud 1 085 kriminaalasja oli 314 asja ehk 41 % võrra rohkem kui aastal 2006.
- Eurojust jätkas tööd läbipaistva, usaldusväärse ja üksikasjaliku kriminaalasjade statistika väljatöötamiseks.
- Kriminaalasju saadetakse Eurojustile kooskõlas Eurojusti loomise otsuses esitatud põhieesmärkidega. Aastal 2007 saadeti 263 kriminaalasja, et ergutada ja parandada liikmesriikide vahelist koordineerimist uurimise ja kohtu alla andmise osas; 688 kriminaalasja saadeti koostöö edendamise eesmärgil; 815 kriminaalasja saadeti selleks, et liikmesriikide pädevaid asutusi muul viisil toetada (vt tabel 5). Mõne kriminaalasja Eurojustile saatmiseks võis olla põhjusi rohkem kui üks.
- Eurojusti korraldusel või toetusel toimus 2007. aastal 91 koordineerimisnõupidamist, neist 74 meie ruumides ja 17 liikmesriikides. Viiskümmend kohtumist olid mitmepoolsed ja hõlmasid kuni kuni 30 riiki, tuues kokku EL-i ja kolmandate riikide uurijaid ja prokuröre, et arutada jooksvaid küsimusi ning otsustada koordineerimise ja koostöö üle konkreetsetes kriminaalasjades.
- Kokku registreeris Eurojust 2007. aastal talle saadetud kriminaalasjades 49 liiki kuritegusid. Nagu 2006. aastalgi, moodustavad suurima osa kriminaalasjadest narkokaubandus, vara- ja riigivaravastased kuriteod, sealhulgas pettused, kuid oluliselt on kasvanud ka Eurojustile saadetud inimkaubanduse ja rahapesu kriminaalasjade arv.
- Esmakordselt oli Eurojusti juures tegutsevatel sideprokuröridel võimalus registreerida oma kriminaalasju, mida neile saatsid riikide ametiasutused. Norra sideprokurör registreeris 27 kriminaalasja ning korraldas ühe koordineerimisnõupidamise.
- Märgatavalt suurenes 2006. aastaga võrreldes ka kolmandaid riike hõlmavate kriminaalasjade arv, eelkõige Norra ja Õeitsi ning eriti USA puhul, kelle kriminaalasjade arv kasvas 2006. aasta 6-lt 2007. aastal 30-ni. Suurenes ka Liechtensteini, Türgi, Vene Föderatsiooni ja Ukrainaga seotud kriminaalasjade arv.

- Eurojustis menetletud kriminaalasju, milles osales ka Europol, oli ligi neli korda rohkem – 2006. aastal 7 asja ja 2007. aastal 25.
- Mitmeti edukad on olnud Eurojusti algatused ühiste uurimisrühmade alal. Alates partnerluse raamlepingu sõlmimisest Euroopa Komisjoniga on arutatud võimalusi ühiste uurimisrühmade kaasrahastamiseks. Ühise uurimisrühma loomist kaalusid liikmesriikide liikmed 14 kriminaalasja puhul.
- Eurojusti üks prioriteete on terrorirünnakute ja terroriohtude vastane tegevus. Nõukogu 2005. aasta detsembri otsust silmas pidades kutsutakse liikmesriike üles Eurojustile selle elutähtsa valdkonna kohta rohkem andmeid esitama.
- Eurojust soovib liikmesriikidel kaaluda oma liikmetele assistentide-kohusetäitjate määramist ja liikmesriikide esindustesse ekspertide lähetamist ning rõhutab, et selline toetus annab Eurojusti tööle olulist lisandväärtust.
- Märkisime eespool, et Eurojusti potentsiaal on seni täielikult ära kasutamata. Selleks on vaja Eurojusti loomise otsus täielikult riikide õigusaktidesse üle võtta ning kõrvaldada tõkked, mis takistavad Eurojustil oma volituste täielikku kasutamist.

Välissuhted

- Meie peamine õiguskoostööpartner on Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik (EJN). EJN on teinud olulisi edusamme oma kahe peamise infosüsteemi, Atlas Editori ja Compendiumi osas. Need süsteemid soodustavad riikide ametiasutuste koostööd Eurojusti toetavates kriminaalasjades.
- Tugevnenud on suhted Euroopa Pettustevastase Ametiga (OLAF), nagu näitas 2007. aasta märtsis peetud esimene OLAFi-Eurojusti ühiskonverents, millel osalesid prokurörid, maksu- ja tolliuurijad ning tunnustati OLAFi ja Eurojusti poolset koostööd ja abi Euroopa ühenduste finantshuvide vastu suunatud pettustega võitlemisel. Kahe asutuse vahelised töötajate vahetused on juba saanud igapäevaseks. Jätkatakse läbirääkimisi praktilise koostöö edendamiseks.
- Saavutasime edu Europoliga info jagamise vallas, seades tundliku teabe jaoks sisse turvasidekanali, mis loodetavasti hakkab täies ulatuses tööle 2008. aasta esimeses kvartalis. Europoli konventsiooni muutmise Taani protokolliga loodi Eurojustile ka võimalus osaleda eksperdina kuues analüüsitoimikus.
- Eurojust allkirjastas 9. novembril 2007 koostöölepingu Horvaatiaga ning ootab selle jõustumist.
- Aprillis 2007 allkirjastas Eurojust vastastikuse mõistmise protokollid Eurojusti ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu (ICC) prokuröri ametkonna vahelise koostöö kohta, et laiendada suhteid, uurida koostöövaldkondi ja vahetada kogemusi operatiivtööga mitteseotud teemadel.

- 2007. aasta lõpuks oli Eurojustil 31 kontaktisikut 23 Euroopa ja muu maailma riigist.
- USA-ga sõlmitud koostöölepingu jõustumisel asus alates 2007. aasta jaanuarist Eurojusti juures tööle sideprokurör.

Siseküsimused

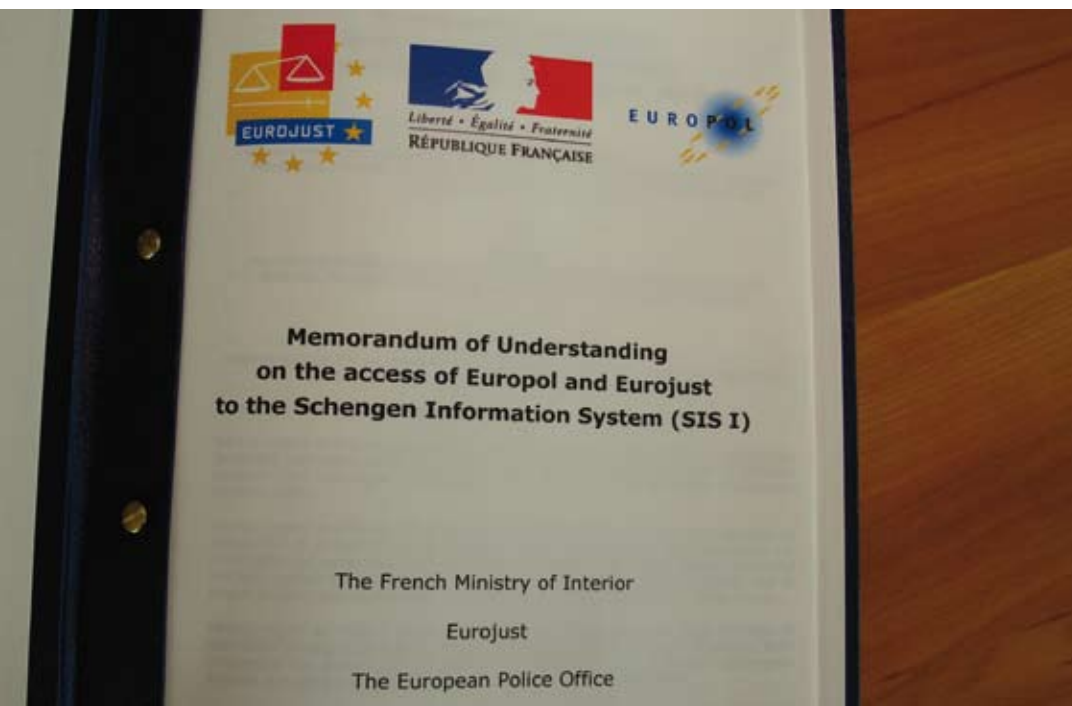
- Eurojusti tehnilise infrastruktuuri arengu verstaapost on uus tipp tehnoloogiline videokonverentsisüsteem, mis võimaldas Eurojusti presidendil ja asepresidentidel osaleda 2007. aasta aprillis G8 konverentsil ning on nii Euroopa Liidus kui ka väljaspool toimuvatel koordineerimisnõupidamistel osutunud väärt abivahendiks.
- Eurojust viis 2007. aastal edukalt lõpule Eurojusti ja Slovaki Vabariigi vahelise turvalise sideühenduse pilootprojekti ning 2008. aastal saavad selle kõik liikmesriigid.
- Detsembris 2007 avati Eurojusti ühendus Schengeni infosüsteemiga (SIS), mis võimaldab liikmesriikide liikmetel tutvuda vajalike andmete koopiatega asutusesiseselt väljatöötatud otsingusüsteemi kaudu.
- Mais 2007 asutas kolleegium ametlikult julgeolekukomitee ning võttis vastu julgeolekueeskirja.
- E-POC-i (Euroopa organiseeritud kuritegevuse vastane ühendus) III projekti raames on edasi arendatud kriminaalasjade haldamise süsteemi, et viia sisse kasutajate taotletud täiendused ning arendada samas uusi funktsioone, mis võimaldavad vahetada infot E-POC-i erinevate, näiteks liikmesriikides asuvate süsteemidega.
- Liikmesriikide liikmete ja kolleegiumi operatiivtööd on soodustanud kriminaalasjade haldamise töögrupi laiendamine ning liikmesriikide lähetatud uued eksperdid.
- Eurojusti tulevase kasvu kavandamiseks koostati 2007. aastal esimene mitmeaastane personalipoliitika kava, mis hõlmab ajavahemikku 2007–2010. Eurojustil oli 2007. aasta lõpu seisuga 131 töötajat.
- Et tagada kasvava organisatsiooni stabiilsus, jääb endiselt elutähtsaks ülesandeks otsida ja kavandada Eurojustile uus peakorter. Personali juurdekasvu tulemusena ammendusid 2007. aastal praeguste ruumide võimalused ning 2008. aastal võetakse kasutusele harukontorid. Võõrustajariik toetab uute ruumide leidmist aastaks 2012 ja on lubanud aktiivselt kaasa aidata, pidades silmas Eurojusti turbe- ja ruumivajadusi.
- Eurojusti eelarve oli 18,4 miljonit eurot ning see täideti 98,5 % ulatuses. Euroopa Parlament kiitis heaks haldusdirektori tegevuse 2005. aasta eelarve täitmisel.

Eurojusti ja Europoli turvalise sideühenduse leppe allkirjastamiseremoonia ja pressikonverents Franco Frattini osavõtul, 7. juuni 2007.

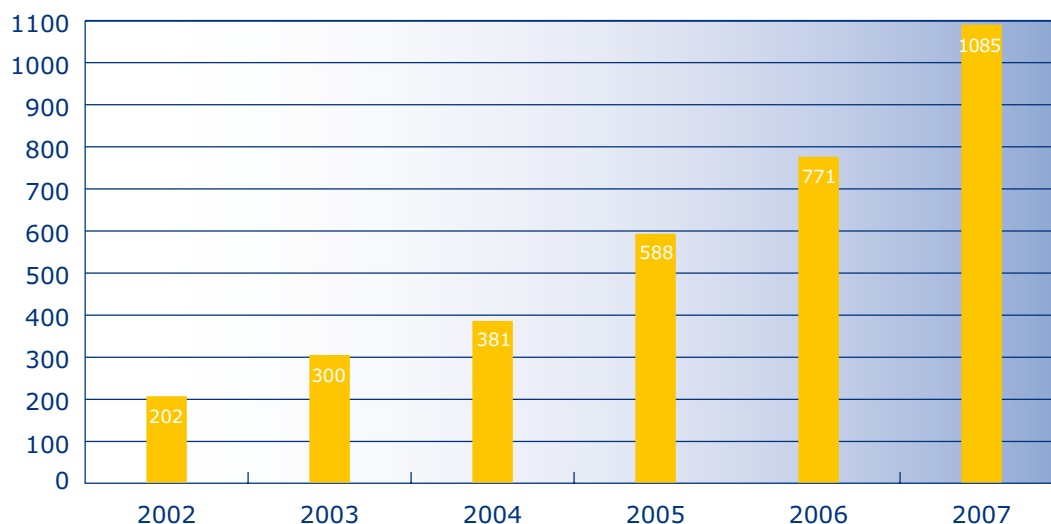
Eurojusti esimene Schengeni infosüsteemi seanss, 10. detsember 2007.

2 OPERATIIVTÖÖ

Kriminaalajade statistika

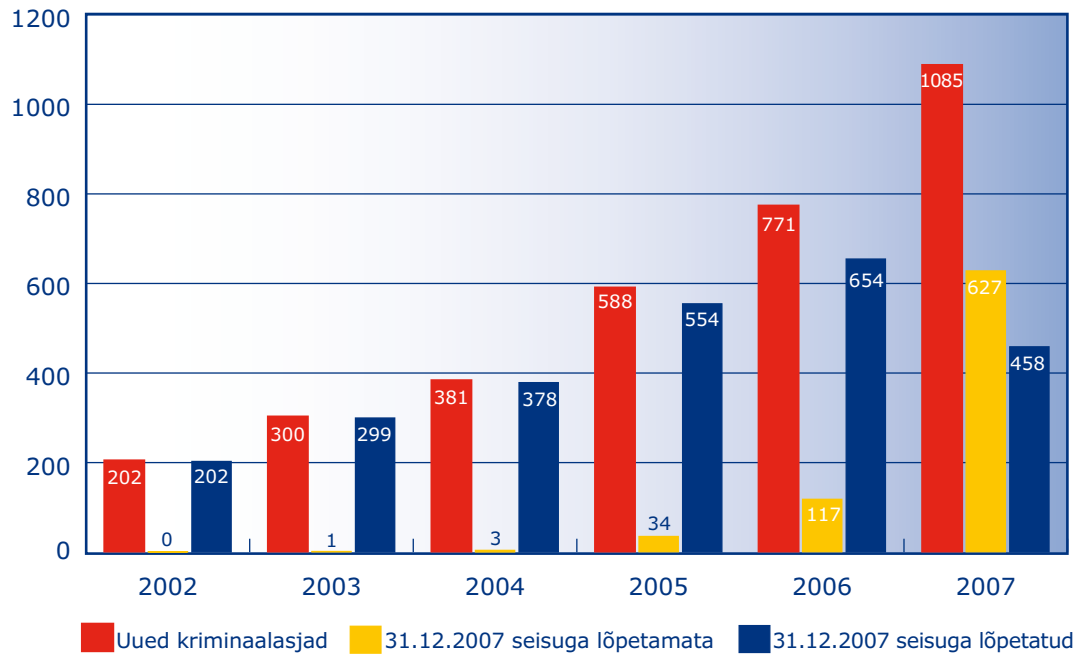
Joonis 1: Kriminaalajade arv 2002–2007

Liikmed registreerisid 2007. aastal 1 085 kriminaalaja, mis on 2006. aastal registreeritud kriminaalajade arvust (771 asja) 41 % suurem. Need arvud ei näita mitte üksnes positiivset suundumust vaid ka seda, et Eurojusti töö ja teenused ning meie osalusest tulenev lisandväärtus on liikmesriikidele varasemast paremini teada.

Tasub märkida, et kriminaalajadest 1 065 olid seotud operatiivtööga ning üksnes 20 kriminaalaja registreeriti selleks, et pakkuda abi ja nõustamist õigussüsteemide ja menetluslike üksikasjadega seotud üldistes õigusküsimustes, millel puudub otsene seos kolleegiumi operatiivtööga.

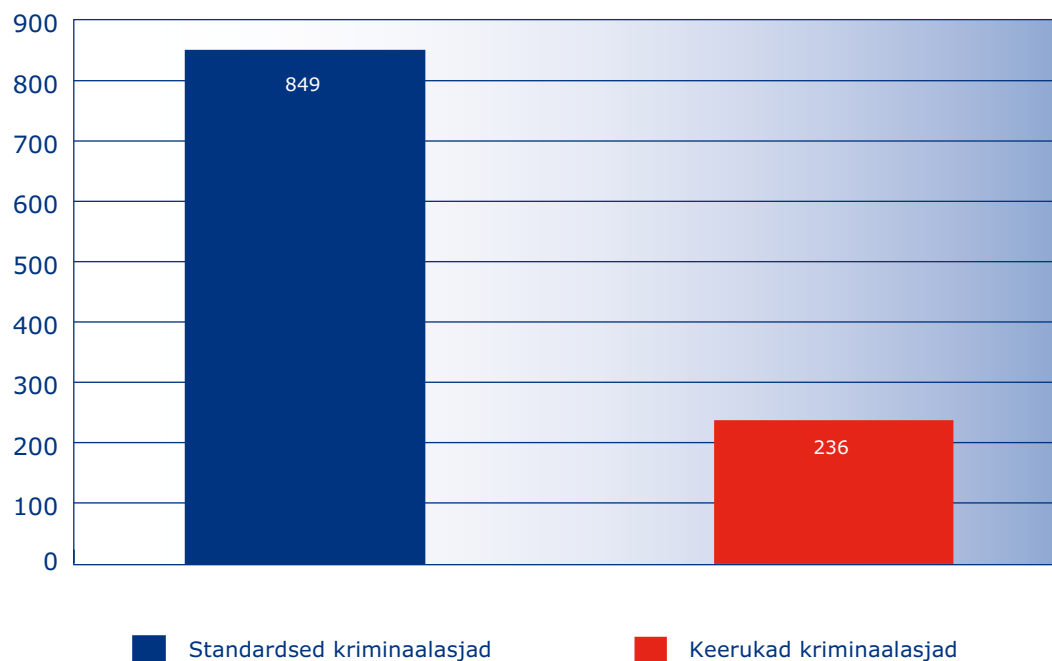
Joonis 2: Menetluses olevate kriminaalasjade seisund

Ehkki Eurojustile saadeti 2007. aastal 1085 kriminaalasja, kajastab see arv vaid osa liikmesriikide liikmete tehtud tööst. Joonisel 2 on esitatud kolleegiumi töö täpsem ülevaade koos seni lõpetamata kriminaalasjadega ning kõigi Eurojusti tegevusaastate jooksul lõpetatud kriminaalasjadega.

2007. aasta lõpuks oli lõpetamata kokku 782 kriminaalasja ajavahemikust 2003–2007.

Joonis 3: Standardsed ja keerukad kriminaalasjad aastal 2007

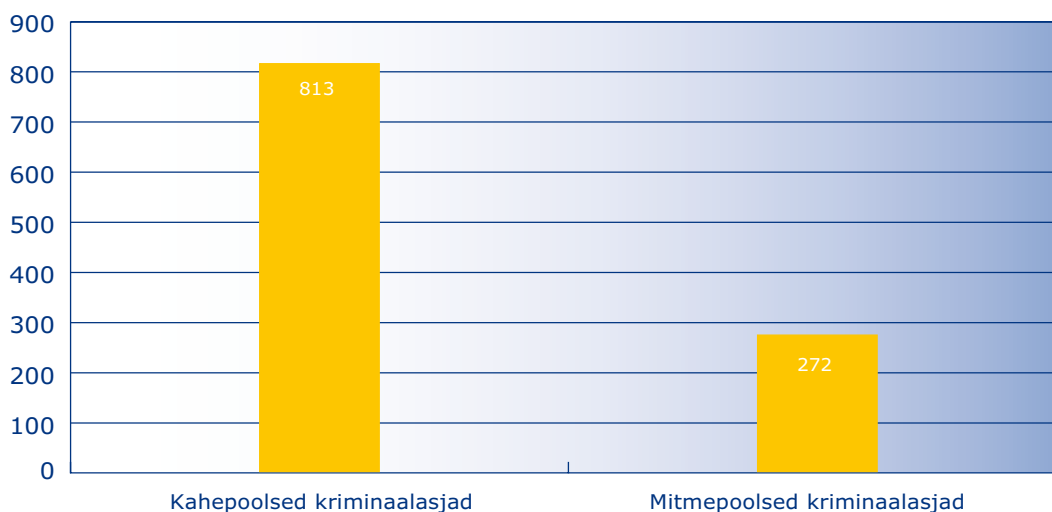

Eurojust võttis 2006. aastal kasutusele uue liigitussüsteemi, millega jagati kriminaalasjad standardseks ja keerukaks. 2006. aasta viimase kuue kuu jooksul liigitati standardseks 270 ja keerukaks 91 kriminaalasja. Asjade sel viisil liigitamist jätkati kogu 2007. aasta jooksul.

Joonisel 3 on näidatud, et umbes 78 % Eurojustile saadetud kriminaalasjadest nõuavad Eurojusti tavapärasest osalust ning ülejäänud 22 % puhul vajatakse Eurojustilt suuremat osalust, sealhulgas koordineerimist.

Standardsete ja keerukate kriminaalasjade eristamiseks hinnatakse mitmesuguseid tegureid, nt seotud riikide arv ja Eurojusti osaluse laad, st kas kriminaalasi nõuab koostööd ja/või koordineerimist. Seega sõltub standardsete ja keerukate kriminaalasjade liigitus osaliselt kahe- ja mitmepoolsete kriminaalasjade arvust ning koordineerimise ja/või koostöö vajalikkusest.

Joonis 4: Kahe- ja mitmepoolsed kriminaalasjad aastal 2007

Oluline on silmas pidada, et kahepoolne kriminaalasi ei ole tingimata lihtne kriminaalasi. Eurojusti osalus võib olla kahe riigi vahel uurimise või kohtu alla andmise alaseks koostööks ja kooskõlastamiseks hädavajalik ning antav abi võib olla keerukas. Seetõttu teeb Eurojust kahepoolsetes asjades sageli kokkuvõttes sama suuri jõupingutusi kui mitmepoolsetes.

Allpool olevates graafikutes on üksikasjalikumalt esitatud kahe- ja mitmepoolsete kriminaalasjade võrdlus ning Eurojusti osaluse laad vastavalt Eurojusti loomise otsuse artiklile 3:

„1. Kaht või enamat liikmesriiki puudutava uurimise ja kohtu alla andmise puhul, mis on seotud artiklis 4 osutatud raskete kuritegudega, eelkõige kui on tegemist organiseeritud kuritegevusega, on Eurojusti eesmärgid:

a) ergutada ja parandada liikmesriikide pädevate asutuste vahelisi suhteid liikmesriikides toimuva uurimise ja kohtu alla andmise osas, võttes arvesse mis tahes taotlust liikmesriigi pädevalt asutuselt ja mis tahes teavet, mille on esitanud asutus, kellel on selleks pädevus asutamislepingute raames võetud sätete alusel;

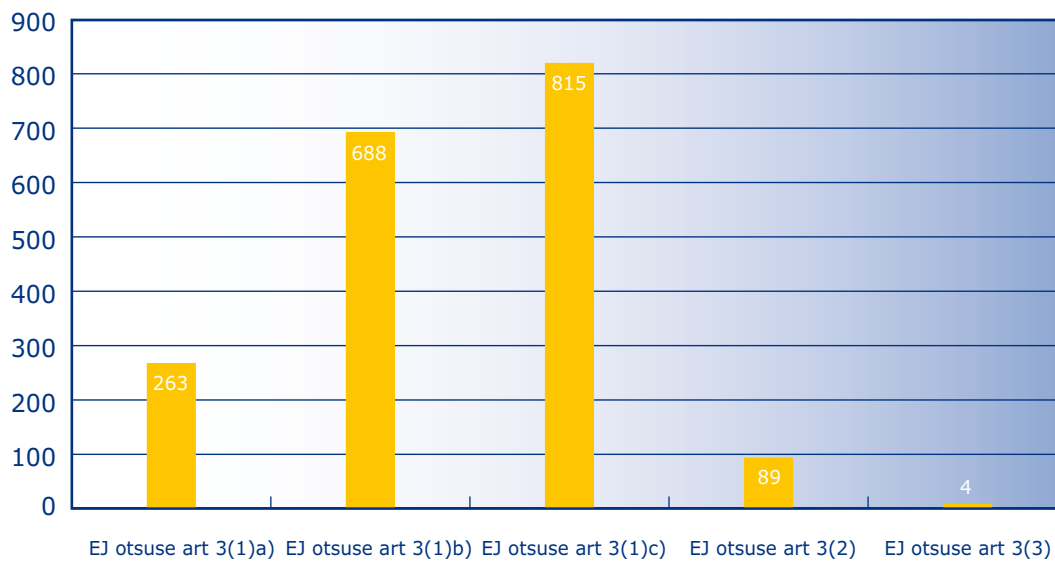
b) arendada koostööd liikmesriikide pädevate asutuste vahel, eelkõige selleks, et hõlbustada rahvusvaheliste vastastikuste õigusabitaotluste ning väljaandmistootluste täitmist;

c) toetada muul viisil liikmesriikide pädevaid asutusi uurimise ja kohtu alla andmise korraldamisega.

2. Kooskõlas käesolevas otsuses sätestatud eeskirjadega ja liikmesriigi pädeva asutuse taotlusel võib Eurojust abistada ka uurimisel ja kohtu alla andmisel, mis puudutavad ainult seda liikmesriiki ja mitteliikmesriiki, kui nimetatud riigiga on sõlmitud koostööleping vastavalt artikli 27 lõikele 3 või erijuhtudel, kui abistamisest ollakse oluliselt huvitatud.

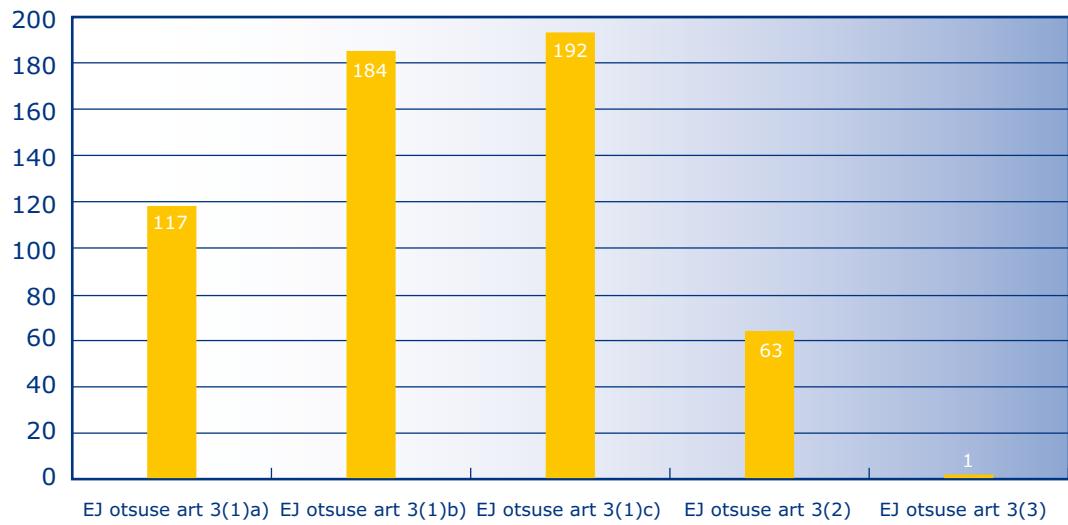
3. Kooskõlas käesolevas otsuses sätestatud eeskirjadega ja liikmesriigi pädeva asutuse või komisjoni taotlusel võib Eurojust abistada ka uurimisel ja kohtu alla andmisel, mis puudutavad ainult seda liikmesriiki ja ühendust.” [autori rõhutused]

Joonis 5: Kriminaalasjade liigitus 2007. aastal eesmärkide kaupa
(Eurojusti loomise otsuse artikkel 3)

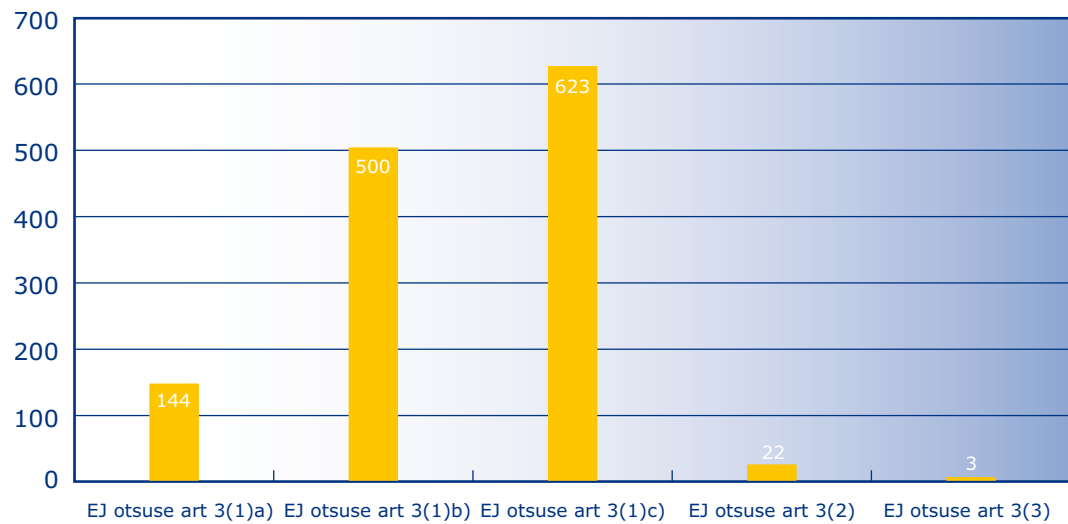

Joonisel 5 on esitatud 2007. aasta kriminaalasjade koguarv eesmärkide kaupa. Osa kriminaalasju on Eurojustile saadetud mitmel eesmärgil.

Joonis 6: Mitmepoolsed kriminaalasjad: eesmärgid (Eurojusti loomise otsuse artikkel 3)

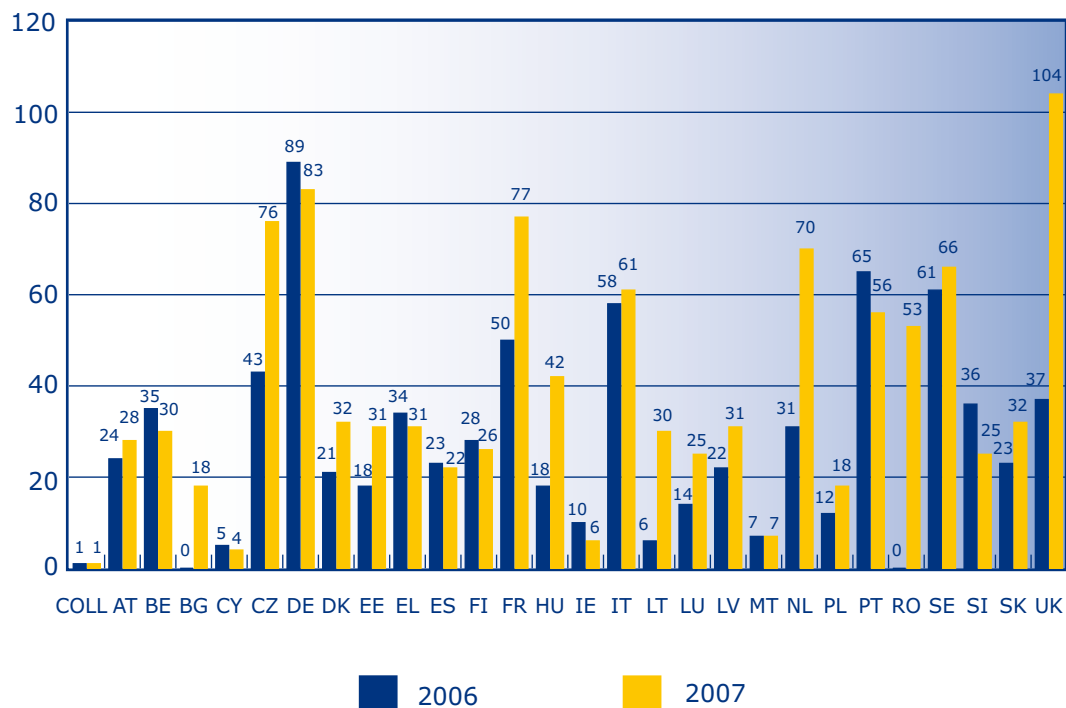

Joonis 7: Kahepoolsete kriminaalasjad: eesmärgid (Eurojusti loomise otsuse artikkel 3)

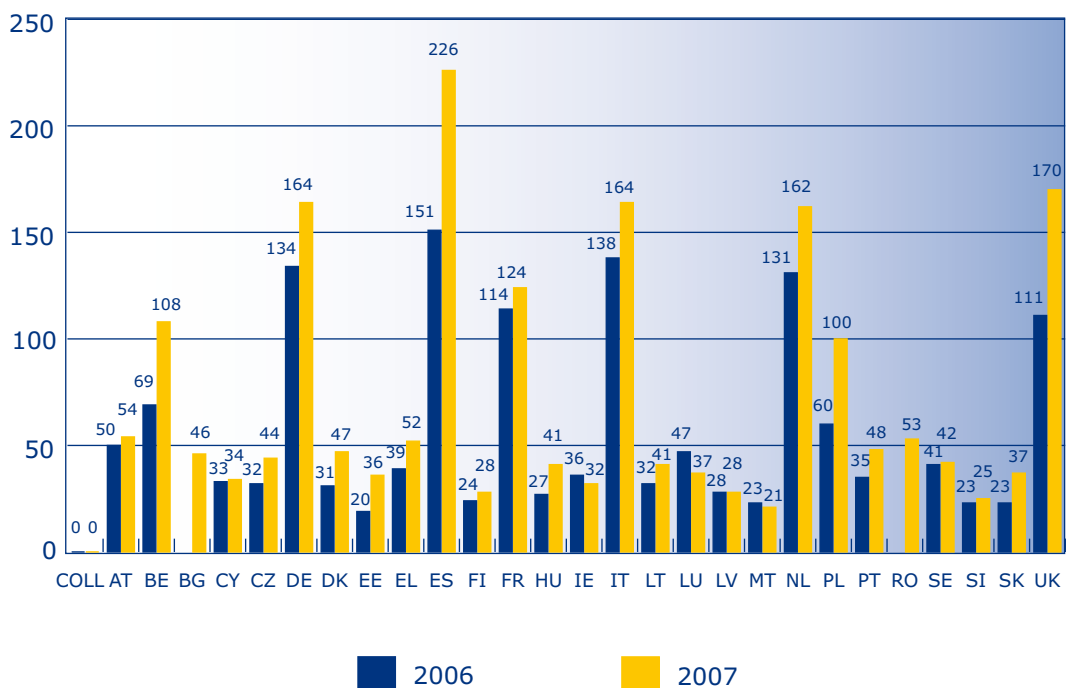
Kaks ülaltoodud graafikut näitavad mitmepoolsete (joonis 6) ja kahepoolsete (joonis 7) kriminaalasjade suhet ning Eurojusti loomise otsuses sätestatud eesmärgid.

Joonis 8: Taotlevad riigid

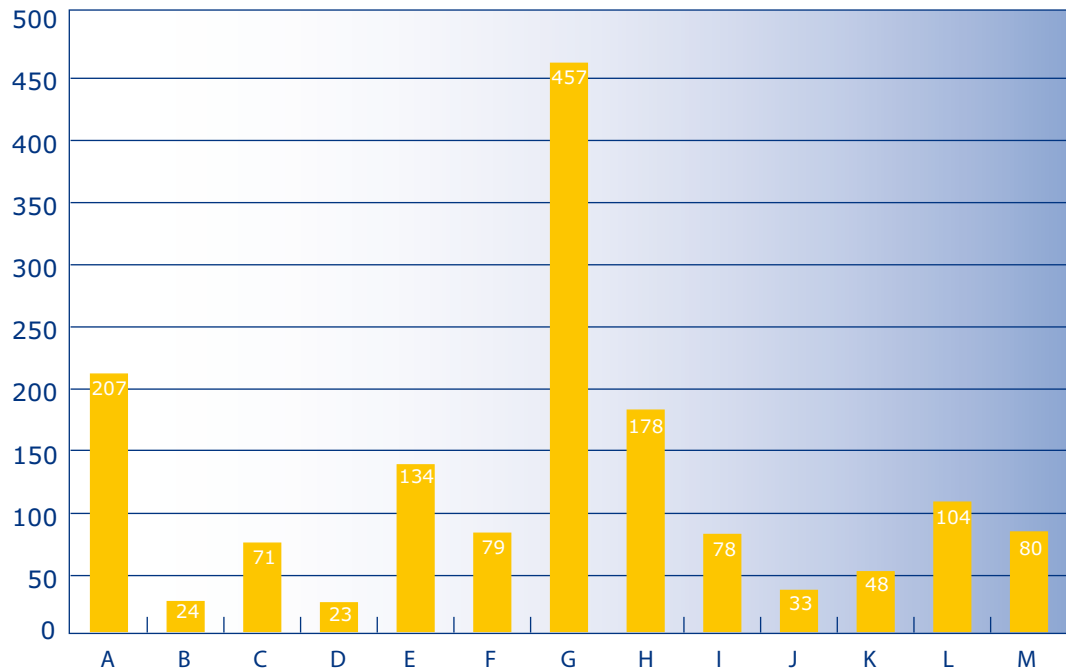
Seoses liikmesriikide esinduste osalusega Eurojustis kriminaalasjade menetlemisel on Joonisel 8 näidatud, mitu kriminaalasja iga liikmesriigi esinduse algatusel registreeriti.

Joonis 9: Taotlusi saanud riigid

Joonisel 9 on näidatud, mitmel korral iga liikmesriigi esinduselt abi taotleti.

Joonis 10: Peamised kuriteoliigid aastal 2007

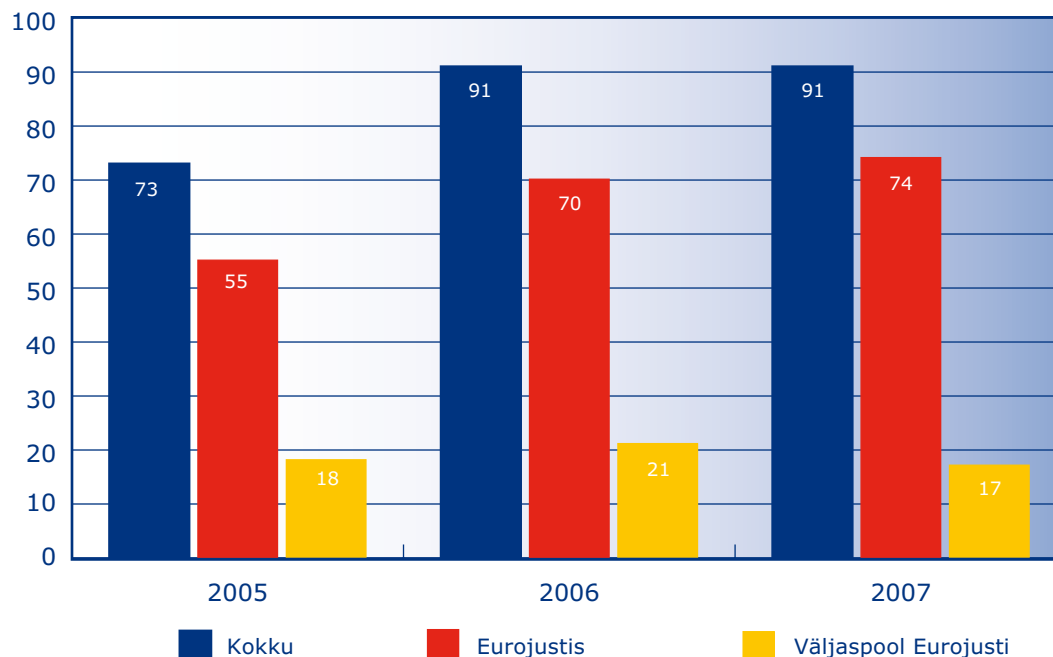
- A. Narkokaubandus
- B. Ebaseaduslike sissereändajate üle piiri toimetamine
- C. Inimkaubandus
- D. Terrorism ning terroristliku tegevuse käigus toimepandud või tõenäoliselt toime pandavad kuriteod
- E. Elu-, isiku- või isikuvabaduse vastased kuriteod (sh mõrvad)
- F. Mõrvad
- G. Vara- või riigivaravastased kuriteod, sealhulgas pettused
- H. Kelmused ja pettused
- I. Maksualased süüteod
- J. Käibemaksupettused
- K. Haldusdokumentide võltsimine ja nendega kaubitsemine
- L. Rahapesu ja sellega seotud kuriteod
- M. Osalemine kuritegelikus organisatsioonis

Eurojustis käsitletud kuritegude jaotus sarnanes eelmiste aastate omaga.

Kokku registreeriti Eurojustis 2007. aastal 49 liiki kuritegusid. Konkreetne juhtum võib olla seotud mitut liiki kuritegevusega ning liikmesriigi liige võib lisaks põhivaldkonnale määratleda kõrvalvaldkonnad.

Üldiselt saadeti 2007. aastal kõikide kuriteoliikide osas rohkem kriminaalasju ning mõnede puhul, nt inimkaubandus ja rahapesu, oli kasv märkimisväärne. Siiski on Eurojustile suunatud kuritegude seas endiselt kõige kõrgem narkokaubanduse ja kelmustega seotud kriminaalasjade osakaal.

Joonis 11: Koordineerimisnõupidamised aastail 2005–2007

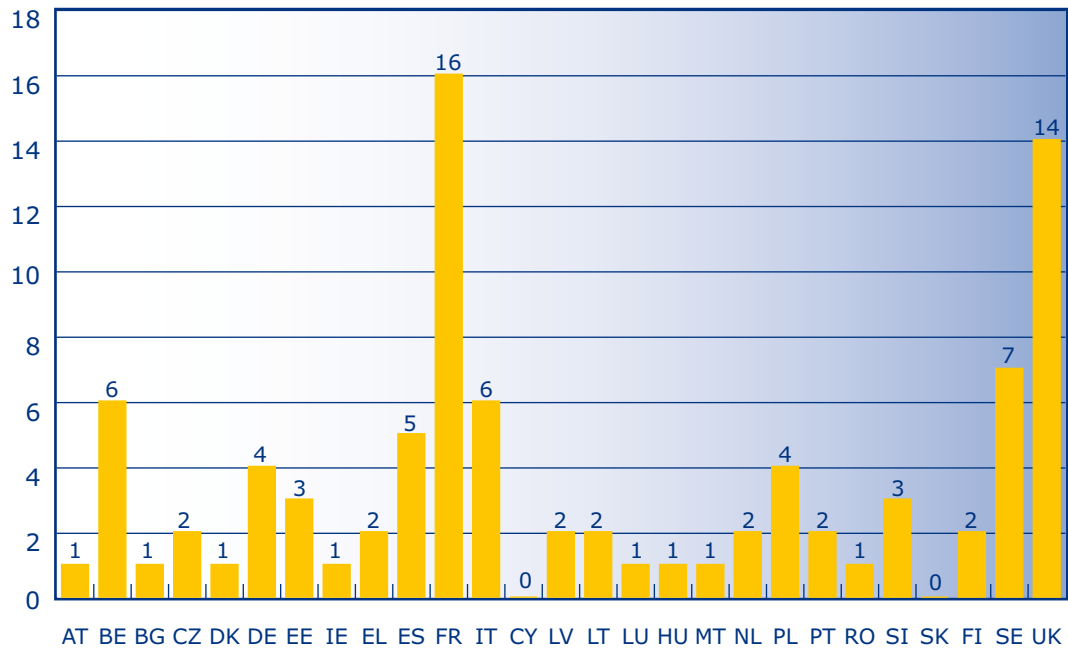

Koordineerimisnõupidamiste arv 2006. aastaga võrreldes ei suurenenud: Eurojusti korraldatud või tema toetusel toimunud 91 koordineerimisnõupidamisest 74 leidsid aset meie ruumides ja 17 liikmesriikides. Mõnede liikmesriikide esinduste kasvanud võimekus, aastate jooksul loodud kontaktid ning varasemad õnnestumised võimaldasid liikmesriikide esindustel koordineerida kriminaalasjade menetlemist koordineerimisnõupidamisi korraldamata.

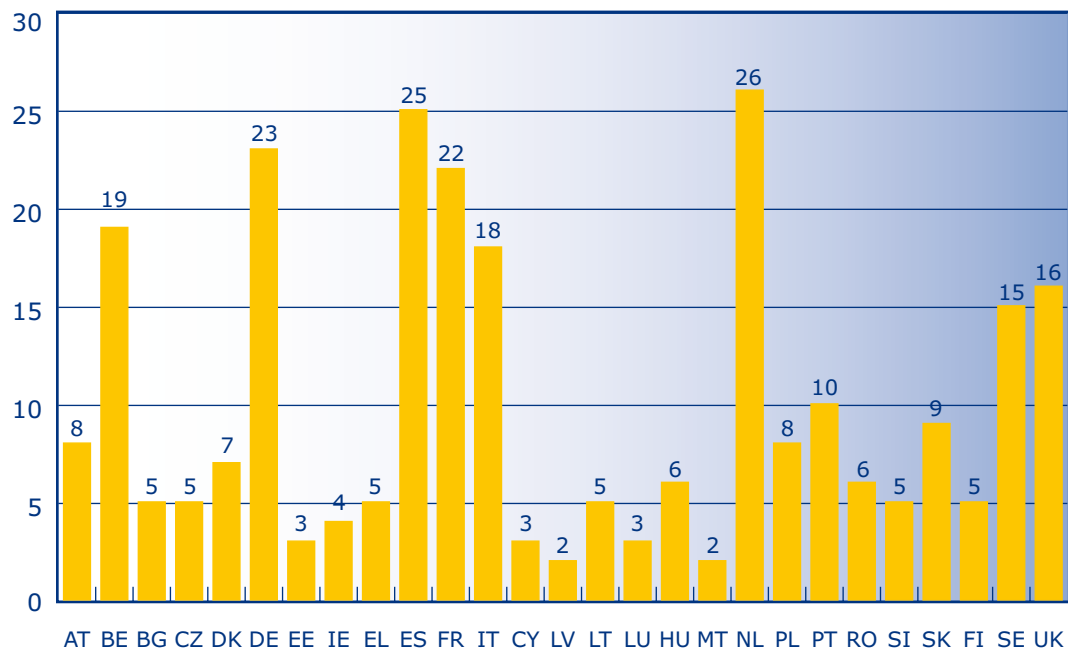
Eurojusti videokonverentsisüsteemi katsetati koordineerimisnõupidamise raames ning avati uued sidekanalid liikmesriikidega (vt 3. peatükk).

Enamik 2007. aastal peetud koordineerimisnõupidamistest (50) olid mitmepoolsed ning neil osales 3–30 riiki.

Joonis 12: 2007. aastal koordineerimisnõupidamisi taotlenud riigid

Joonis 13: Riigid, kellelt 2007. aastal koordineerimisnõupidamisi taotleti

Kriminaalasjad, mille puhul oli vaja koordineerimisnõupidamisi, seonduvad peamiselt vara- ja riigivaravastaste kuritegudega, sealhulgas kelmustega (30), narkokaubanduse (24), rahapesu (17), elu-, isiku- ja isikuvabaduse vastaste kuritegude (5), inimkaubanduse (5) ja terrorismiga (4).

Seoses kolmandate riikide osalusega Eurojusti operatiivtöös on liikmesriikide liikmed võrreldes eelmiste aastatega registreerinud oluliselt rohkem selliseid kriminaalasju, mis puudutavad Euroopa Liitu mittekuuluvaid kolmandaid riike, ning on suurenenud vajadus kaasata neid koordineerimisnõupidamistesse. Eurojust taotles 2007. aastal kolmandate riikide osalust 188 korral, samas kui 2005. aastal oli taotlusi 60 ning 2006. aastal 117.

Tabel 1: Euroopa institutsioonid ja rahvusvahelised organisatsioonid

	2005	2006	2007	Koordineerimisnõupidamisi aastal 2007
Europol	6	7	25	12
IberRed	1	1	0	
OLAF	6	2	4	1
ÜRO	0	0	1	1
Interpol	0	0	1	0
Põhjamaade tolli- ja politseikoostöö	0	0	1	0
KOKKU	13	10	32	14

Tabelis 1 on näidatud Euroopa Liidu institutsioonid ja rahvusvahelised organisatsioonid, kellele Eurojusti kriminaalasjade raames taotlusi esitati ning kes osalesid koordineerimisnõupidamistel.

Ametlikud taotlused vastavalt Eurojusti loomise otsuse artiklitele 6 ja 7

Aastal 2007 anti Eurojusti loomise otsuse artikli 6 punkti a alusel kolm kriminaalasjadega seotud soovitus.

Esimene soovitus, mille aluseks oli artikli 6 punkti a alapunkt 2, oli seotud kelmusejuhtumiga. Portugali liige soovitas Portugali ametivõimudel nõustuda, et neil on Prantsuse ametivõimude edastatud kriminaalasja kohtusse viimiseks paremad võimalused.

Teine soovitus, mille aluseks oli artikli 6 punkti a alapunkt i, oli seotud mõrva, võltsimist ja kelmust käsitleva Briti kriminaalasjaga. Sellega seoses palus Hispaania liige Hispaania ametivõimudel korraldada konkreetsete tegude uurimine või kohtu alla andmine.

Kolmas soovitus, mille aluseks oli samuti artikli 6 punkti a alapunkt i, oli seotud Hispaania interneti-lapsporno kriminaalasjaga. Selle kriminaalasjaga seoses palus Hispaania liige Portugali ametivõimudel uurida konkreetseid tegusid.

Aastal 2007 menetles kolleegium Eurojusti loomise otsuse artikli 7 kohaselt kahte artikli 5 lõike 1 punkti b alapunktiga vastavuses olevat kriminaalasja.

Esimene soovitus, mille aluseks oli artikkel 7 ning mida kolleegium nõustus menetlema, oli seotud Saksamaa kriminaalasjaga. Kolleegium otsustas sellega seoses anda Prantsuse ja Hispaania ametivõimudele soovitus, et Saksamaal on parem võimalus menetleda Saksamaa kodanikule esitatud süüdistusi kogumina (vt 2. peatükk, 12. kaasus).

Teine kriminaalasi oli seotud Briti käibemaksualase karussellkelmusega, mis hõlmas 18 liikmesriiki. Kolleegium võttis selle üliolulise kriminaalasja menetlusse Eurojusti loomise otsuse artikli 5 lõike 1 punkti b alapunkti i alusel, andes nii kolleegiumile kõik Eurojusti loomise otsuse artikli 7 kohased volitused (vt 2. peatükk, 10. kaasus).

Euroopa vahistamismääruste tähtaegade rikkumise teatised

2007. aastal teatasid järgmised 9 liikmesriiki Eurojustile, et nende riigis on tähtaegu rikutud: Tšehhi Vabariik (14); Iirimaa (4); Ungari (2); Portugal (3); Rootsi (3); Rumeenia (2); Belgia (1); Hispaania (1); Prantsusmaa (1).

On siiski ebatõenäoline, et 27 liikmesriigist vaid üheksal tekkis probleeme Euroopa vahistamismääruste täitmisega nõukogu otsuses sätestatud tähtaja jooksul. Seepärast usume, et enamiku liikmesriikide õiguskaitseasutused on jätnud Euroopa vahistamismääruse raamotsuse artikli 17 lõike 7 kohased teated Eurojustile esitamata. Eurojust kutsub kõiki õiguskaitseasutusi üles edaspidi tähtaegade rikkumisest teatama.

Ühised uurimisrühmad

Statistika näitab, et viimastel aastatel ühiste uurimisrühmade loomise edendamiseks tehtud jõupingutused on vilja kandnud. Nüüdseks on õiguskaitseasutuste töötajad veendunud, et

ühised uurimisrühmad on piiriülese uurimise korral väärtuslikuks koostöövahendiks ning kasutavad neid sagedamini. On huvitav ja paljutõotav, et Eurojust osaleb üha enamate ühiste uurimisrühmade loomises. Tänapäevaks on kriminaalasjade haldamise süsteemi (CMS) kantud 12 kriminaalasja, kus vastavate liikmesriikide liikmed kaalusid ühise uurimisrühma loomist. Neist 12 kriminaalasjast kaks on pärit 2006. aastast ja kümme 2007. aastast, mis näitab kiiret tõusutrendi. Käsitletud kriminaalasjad seonduvad peamiselt narkokaubanduse, kelmuste, rahapesu, terrorismi, inimkaubanduse, võltsimiste ja organiseeritud röövidega.

Positiivseid tulemusi arutati ka kolmandal ühiseid uurimisrühmi käsitleval ekspertide kohtumisel, mis toimus 29. ja 30. novembril 2007. Kohtumisel, mille korraldasid ühiselt Eurojust ja Europol koostöös nõukogu ja komisjoni peasekretariaadiga, keskenduti kogemuste vahetamisele ühiste uurimisrühmade töö korraldamise ning ühise uurimisrühma loomise ja juhtimise alal ning see andis ekspertidele võimaluse arutada õiguslikke ja praktilisi probleeme ja lahendusi.

Jätkati ka Eurojusti ja Europoli koostööprojekte. Ühiseid uurimisrühmi käsitlevate ELi liikmesriikide õigusaktide teatmikku ajakohastatakse ning see avaldatakse Eurojusti ja Europoli ühiste uurimisrühmade veebilehel, mis avati 28. novembril 2007. Koostatakse ka ühise uurimisrühma loomise juhiseid, mis on suunatud õiguskaitseorganite töötajatele. Eurojust uurib ka võimalusi ühiste uurimisrühmade ühenduse poolseks kaasrahastamiseks komisjoni „Kuritegevuse ennetamise ja kuritegevuse vastase võitluse“ programmi raames ning esimene samm astuti 2007. aastal, kui Eurojust sõlmis partnerluse raamlepingu.

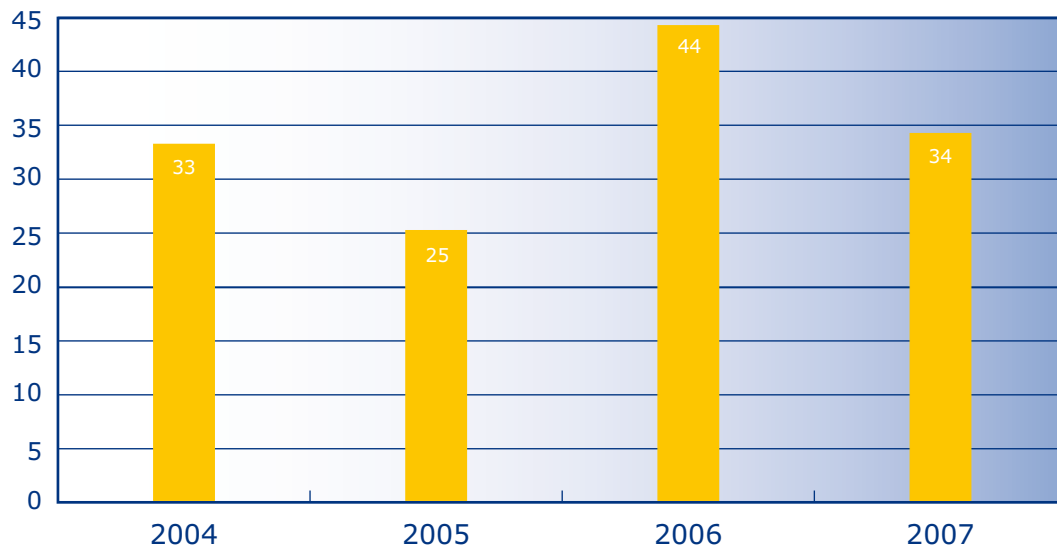
Peamised kuriteoliigid

Allpool on toodud andmed järgmiste konkreetsete kuritegude ja nendega seotud tegevuste kohta: terrorism, võltsimine, narkokaubandus, inimkaubandus, rahapesu, vara- ja riigivaravastased kuriteod, k.a kelmused, ning elu-, isiku- ja isikuvabaduse vastased kuriteod.

Nende kuriteoliikidega on seotud palju kriminaalasju. Riikide ametiasutuste toetamine neis kriminaalasjades on Eurojusti esmane prioriteet.

Terrorism

Joonis 14: Terrorismi kriminaalasjad 2004–2007

Terrorism on demokraatia, inimõiguste ning majandusliku ja sotsiaalse arengu tõsine ohustaja. Kuna enamik tänapäeva terrorirühmitustest tegutsevad mitmes riigis, annab Eurojust mitut riiki hõlmava uurimise ja süüdistuste esitamise puhul olulist lisandväärtust.

Terrorismi kriminaalasjad aastal 2007	Kokku
Terrorismi rahastamine	5
Terrorism ning terroristliku tegevuse käigus toimepandud või tõenäoliselt toime pandavad kuriteod	23
Muud liiki	6

Eurojust registreeris 2007. aastal 34 uut kriminaalasja, 2006. aastal oli neid 44.

Kriminaalasjad olid seotud mitmesuguste terroristlike tegevustega. Eurojusti eesmärk on koondada terrorismialast oskusteavet, jälgides suundumusi ja näiteid kõikides terrorismi valdkondades, kaasa arvatud terrorismi rahastamise, küberterrorismi ning tuuma-, keemia- ja bioterrorismi valdkonnas.

Selle eesmärgi saavutamiseks korraldati strateegilisi ja taktikalisi kohtumisi liikmesriikide õiguslase koostöö tugevdamiseks, pakkudes samas võimalust info ja heade tavade vahetamiseks.

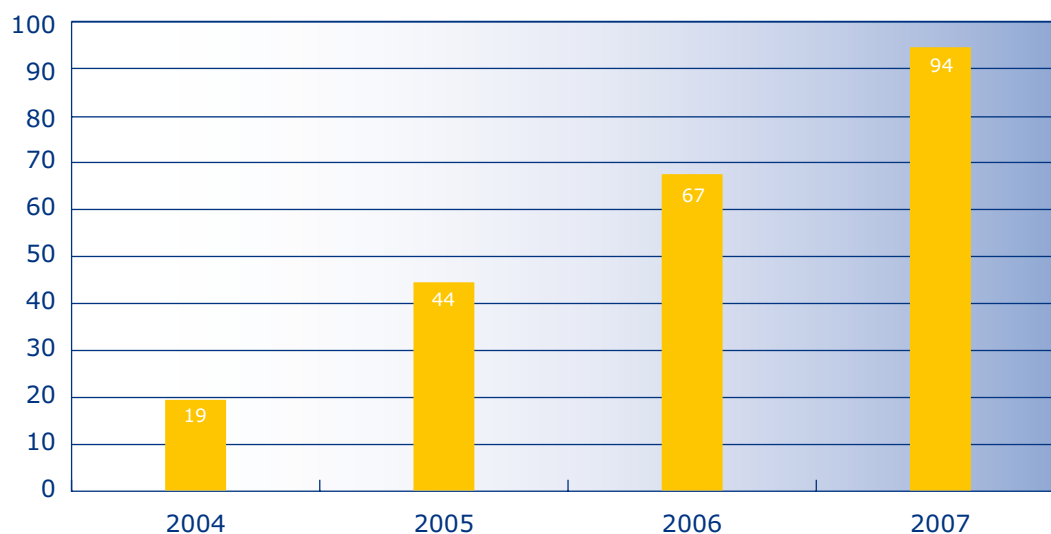
Korraldati üks strateegiline terrorismialane kohtumine, millel osalesid kõik liikmesriigid ning Norra ja USA sideprokurörid. Kohal oli ka Europoli esindaja. Põhiteemaks oli nõukogu teabevahetust käsitleva nõukogu 20. septembri 2005 JSK otsuse rakendamine.

Taktikalisel kohtumisel osalesid 19 liikmesriiki ja kolmandat riiki ning Europol, et arutada etnilis-natsionalistliku separatistliku terrorirühmitusega seonduvat. Põhieesmärk oli pakkuda selle rühmitusega tegelevatele prokuröridele ja riikide ekspertidele võimalus arutada konkreetseid kriminaalasju ning vahetada teavet ja kogemusi selle terrorirühmitusega seotud isikute ja rühmitustega seotud kuritegude uurimise, kohtu alla andmise ja süüdimõistmiste kohta neis riikides. 2007. aastal korraldati ka neli koordineerimisnõupidamist.

Viidi lõpule ka terrorismialase teabevahetuse alane projekt. Selle tulemustest lähtudes ärgitati liikmesriiki suurendama Eurojustile saadetava info mahtu.

Võltsimine

Joonis 15: Võltsimise kriminaalasjad 2004–2007

Võltsimine on tõsine ülemaailmne majandusprobleem, mis nõuab tihedat rahvusvahelist õiguskaitsealast koostööd. Võltsimise kriminaalasjade arv on Eurojustis tõusuteel.

Võltsimise kriminaalasjad aastal 2007	Kokku
Haldusdokumentide võltsimine ja nendega kaubitsemine	48
Raha ja maksevahendite võltsimine	38
Toodete võltsimine ja piraatkoopiade valmistamine	8

Eurojust registreeris 2007. aastal 94 uut võltsimise kriminaalasja, 2006. aastal oli neid 67.

Eurojusti haldusdokumentide võltsimise ja nendega kaubitsemise kriminaalasjad olid seotud peamiselt vara- ja riigivaravastaste majanduskuritegude, kelmuse ja pettuste, organiseeritud röövide, kuritegelikesse ühendustesse kuulumise ning ebaseaduslike sisserändajate üle piiri toimetamisega.

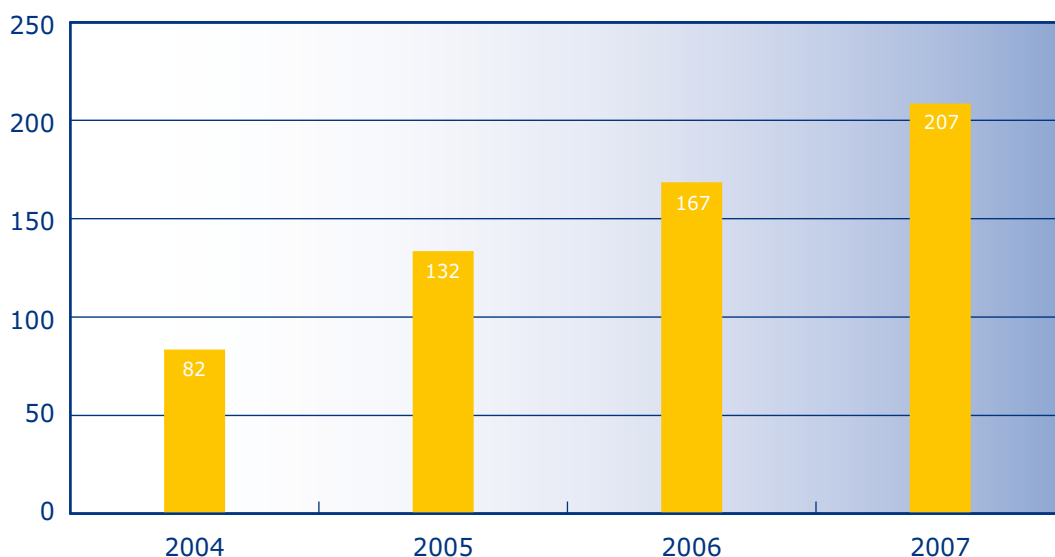
Raha ja maksevahendite võltsimisega seoses registreeris Eurojust 2007. aastal 38 uut kriminaalasja, mis seonduvad muu hulgas eurode võltsimisega. Et eurosid võltsimise eest kaitsta, edendab EL mitmeid olulisi meetmeid, sealhulgas teabe vahetamise ja keskse kogumise süsteemi, analüüsistandardite tõstmist võltskupüüride ja -müntide käibest kõrvaldamiseks ning loomulikult koostööd kolmandate riikidega. Eurojust soodustab koostööd liikmesriikide vastavate ametiasutuste vahel, eelkõige Genfi konventsiooni kohaselt loodud siseriiklike keskasutuste, Euroopa Keskpanka ja Euroopa Komisjoni vahel, et edendada võltsimise ennetamisele suunatud strateegilist analüüsi ja vastastikust abi.

Eurode võltsimise vastane Eurojusti ja Europoli koostöö on tugev ja tõhus ning teavet vahetatakse mitmete menetluses olevate kriminaalasjade raames.

Eurojust korraldas neli võltsimisalast koordineerimisnõupidamist.

Narkokaubandus

Joonis 16: Narkokaubanduse kriminaalasjad 2004–2007

Eurojusti eesmärk on koondada narkokaubanduse alast oskusteavet, pakkudes kriminaalasjade analüüsi suhtlustõkete ja vastastikuse õigusabi tõkete kindlakstegemiseks, laiendades teabevahetust, korraldades kohtumisi kogemuste ja heade tavade levitamiseks, tegutsedes mitut riiki hõlmavate kriminaalasjade puhul kiiresti ja tõhusalt, luues ülevaatliku andmebaasi kehtivatest narkokaubanduse vastastest õigusaktidest ning tugevdades narkokaubanduse alast koostööd Europoli, EMCDDA ja FRONTEXiga.

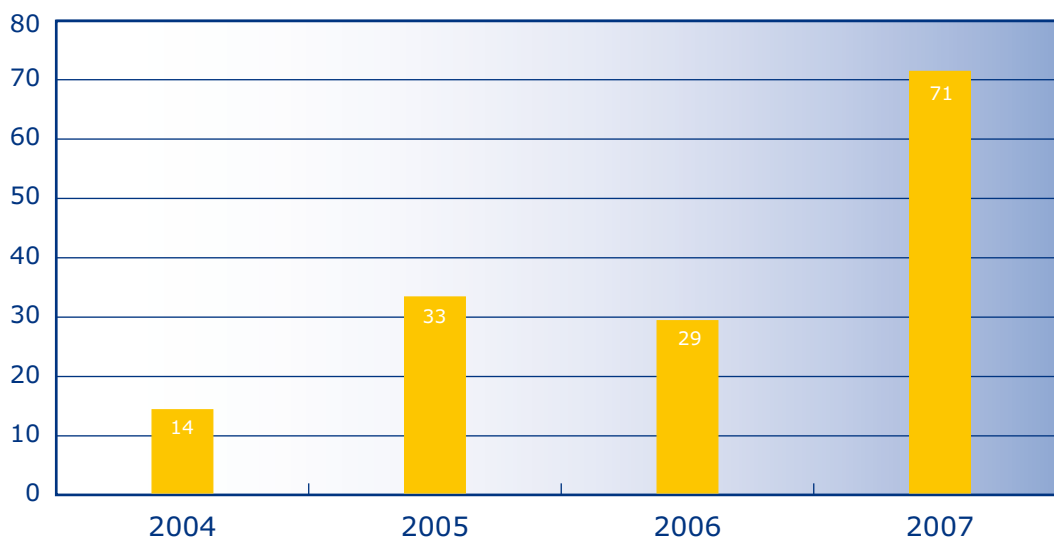
Eurojust registreeris 2007. aastal 207 uut narkokaubanduse kriminaalasja, samas kui 2006. aastal oli neid 167.

Narkokaubandusega seotud kriminaalasjade arv on suurenenud koos Eurojusti kriminaalasjade üldarvuga. Suurima arvu kriminaalasju registreeris Prantsusmaa, kellele järgnes Saksamaa, samas kui enim taotlusi esitasid teiste liikmesriikide liikmed Hispaania esindusele, kellele järgnesid Madalmaad.

Korraldati 24 koordineerimisnõupidamist.

Inimkaubandus

Joonis 17: Inimkaubanduse kriminaalasjad 2004–2007

Eurojusti eesmärk on koondada inimkaubanduse alast ja sellega seonduvat oskusteavet, pakkudes näiteks kriminaalasjade analüüsi ja teabevahetust, korraldades strateegilisi ja taktikalisi kohtumisi, luues keskse teadmata kadunud isikute kontaktpunkti, koostades ülevaatliku andmebaasi kehtivatest inimkaubandusega seotud õigusaktidest ning tugevdades inimkaubanduse alast koostööd teiste kuritegevuse vastu võitlevate Euroopa ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

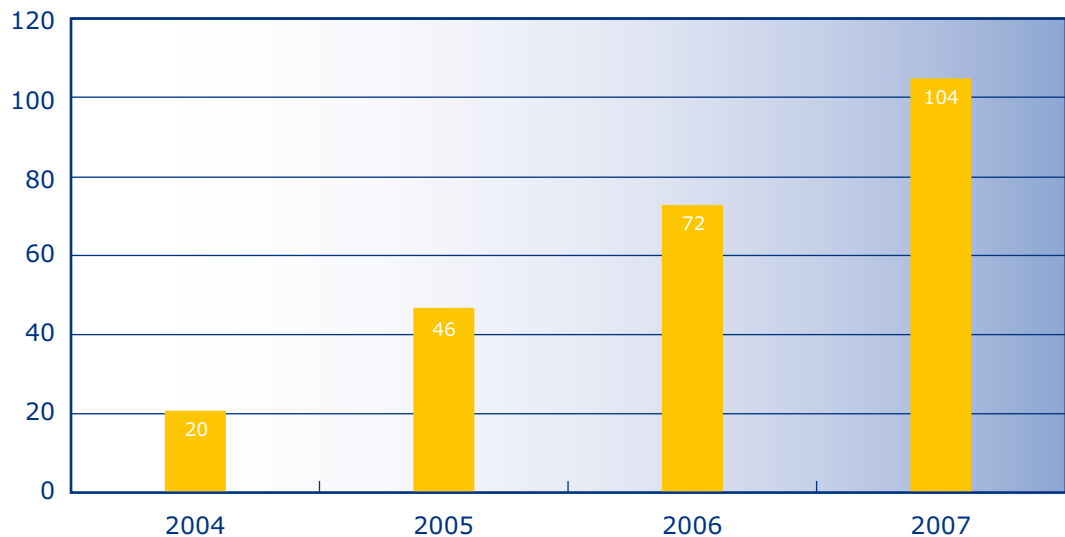
ELi õigusaktide määratluse kohaselt ei ole inimkaubandus mitte üksnes kuritegu, mille eesmärk on inimeste, eelkõige naiste ja laste seksuaalne ja tööalane ärakasutamine; see on ka inimõiguste jäme rikkumine.

Eurojust registreeris 71 inimkaubanduse kriminaalasja, samas kui 2006. aastal oli neid 29; seega on kasv peaaegu 150 %.

Toimus viis inimkaubanduse teemalist koordineerimisnõupidamist. Registreeriti ka 24 kriminaalasja seoses ebaseaduslike sisseändajate üle piiri toimetamisega, samas kui 2006. aastal oli neid 14. Selle kuriteoliigiga seoses toimus viis koordineerimisnõupidamist.

Rahapesu

Joonis 18: Rahapesu kriminaalasjad 2004–2007

Rahapesuks kasutatakse sageli piiriüleseid ülekandeid ja toiminguid. Seda liiki kuritegevuse vastu võitlemiseks on vaja ulatuslikku rahvusvahelist koostööd ja liikmesriikide õiguskaitseorganite vahelist kooskõlastamist näiteks teabevahetuse ja kuriteoregistrite, süüdimõistmiste ja süüdistuste andmete koondamist, et seostada kurjategijate ühes liikmesriigis tehtavad rahapesutoimingud teistes riikides toime pandud õigusrikkumistega.

Eurojust registreeris 2007. aastal 104 uut rahapesu kriminaalasja, mis on 2006. aastaga võrreldes 44 % rohkem.

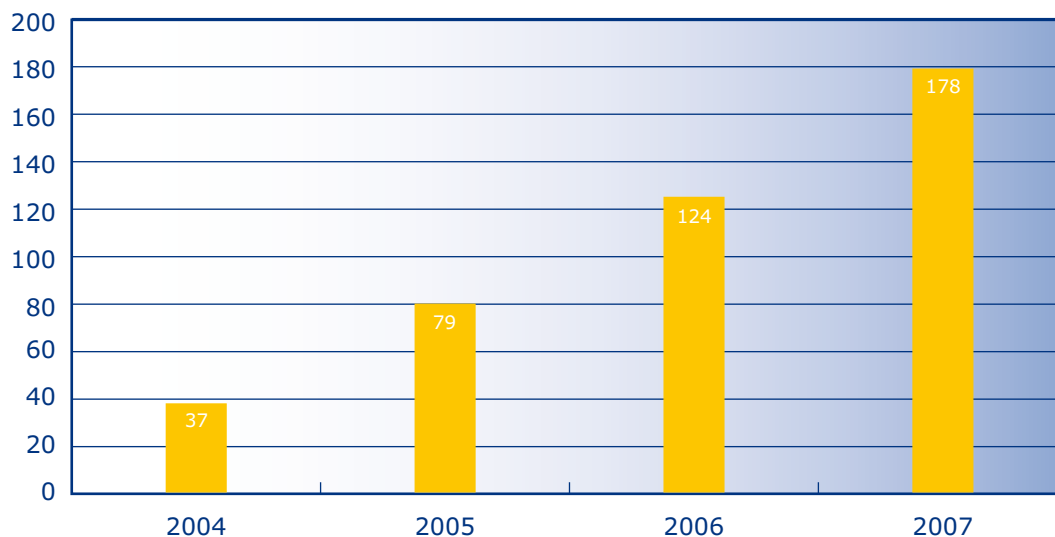
Eurojust korraldas 17 rahapesuga seotud koordineerimisnõupidamist, millel osalesid 22 liikmesriiki ning kolmandad riigid nagu USA, Šveits ja Ukraina.

Liikmesriikidest on enim rahapesu kriminaalasju seotud Hispaaniaga. Geograafilise asukoha, arvukate kuritegelike grupeeringute ning pankade suure arvu tõttu on Costa del Sol saanud Euroopa üheks ligitõmbavamaks ebaseaduslike rahatehingute piirkonnaks.

Hispaania algatusel korraldas Eurojust Costa del Solis taktikalise kohtumise rahapesu vastase uurimise hea tava teemal. Esindajad 14 liikmesriigist märkisid järgmist: enamik rahapesuga seotud tegevusest toimub Vahemere rannikul ja Kanaari saartel; üldjuhul on see tegevus seotud narkokaubandusega; Eurojustile saadetud kriminaalajadest ilmneb, et tegutsejad on professionaalid; „riiulifirmadena“ kasutatakse maksuparadiisides registreeritud rahvusvahelisi äriühinguid, mis seovad ebaseadusliku raha omanikke Costa del Soli ja Vahemere ranniku tuntud õigusbüroodega.

Vara- ja riigivaravastased kuriteod, kaasa arvatud kelmused

Joonis 19: Kelmuse ja pettuse kriminaalajad 2004–2007

Eurojustil on alati olnud suhteliselt palju kelmuse ja pettusega seotud kriminaalasju. Selle peamise kuriteoliigiga seoses registreeris Eurojust 2007. aastal kokku 178 uut kriminaalasja, mis on 2006. aastaga võrreldes 44 % rohkem.

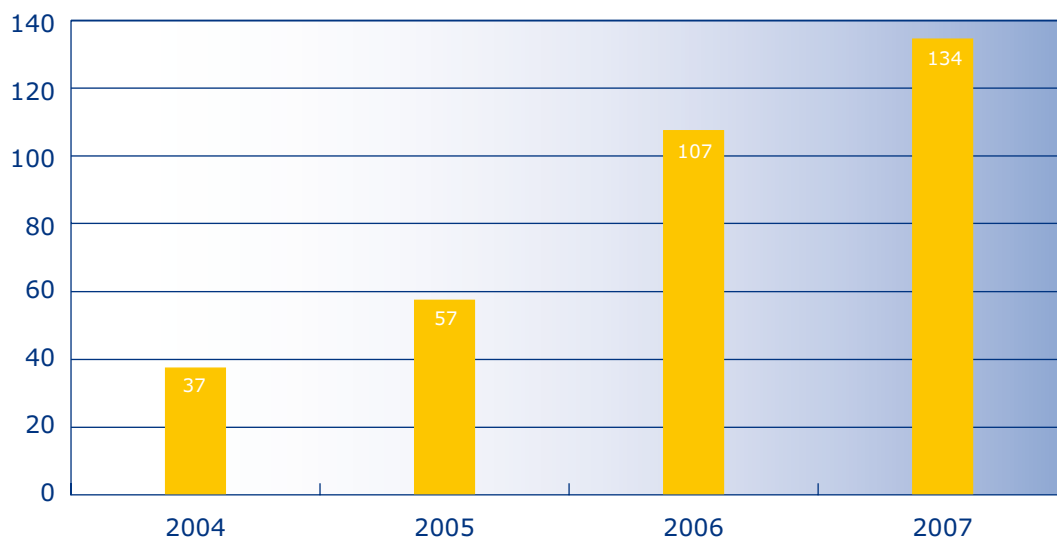
Kelmuse ja pettuse kriminaalasjad aastal 2007	Kokku
<i>Kelmus ja pettus, sealhulgas::</i>	178
Maksualased süüteod	78
Arvutikelmus	19
Ettemaksekelmus	18
Äriühingute vara väärkasutus	26
Käibemaksupettus	33

Eurojust registreeris väga erinevaid kelmuse ja pettuse kriminaalasju. Ligi kaks kolmandikku kelmuse ja pettuse kriminaalasjadest on seotud maksualaste süütegude ja käibemaksupettusega. Ühendkuningriigi esindus registreeris sel aastal käibemaksupettuse karussellskeemiga seotud kriminaalasja, mis võeti hiljem „kolleegiumi kriminaalajaks“ vastavalt Eurojusti loomise otsuse artikli 5 lõike 1 punkti b alapunktile i (vt 2. peatükk, 10. kaasus).

Korraldati neliteist koordineerimisnõupidamist koostöö ja koordineerimise toetamiseks kelmuste ja pettustega seotud kriminaalasjades.

Elu-, isiku- või isikuvabaduse vastased kuriteod

Joonis 20: Elu-, isiku- või isikuvabaduse vastaste kuritegude kriminaalasjad 2004–2007

Eurojust registreeris 2007. aastal 134 uut elu-, isiku- või isikuvabaduse vastaste kuritegude kriminaalasja, samas kui 2006. aastal oli neid 107.

Elu-, isiku- või isikuvabaduse vastaste kuritegude kriminaalasjad aastal 2007	Kokku
Mõrvad	79
Rasked kehavigastused	39
Inimrööv, ebaseaduslik vabadusevõtmine ja pantvangi võtmine	16

Selle üldise kuriteoliigiga seonduva Eurojusti statistika võib jaotada eespool nimetatud kuritegudeks. Selle kuriteoliigiga seotud 134 kriminaalasjast 79 käsitlesid mõrvu. „Sarimõrvari“ kriminaalasi võeti arutusele kolleegiumis, et teha kohtualluvuskonflikte vältiv otsus (vt 2. peatükk, 12. kaasus).

Eurojust korraldas 2007. aastal viis elu-, isiku- või isikuvabaduse vastaste kuritegude kriminaalasjadega seotud koordineerimisnõupidamist.

Näiteid tegevuse kohta kriminaalasjades

Allpool on valik mitmesuguste raskete piiriüleste kuritegudega seotud kriminaalasjadest, mida menetleti või mille keerukat siseriiklikku uurimist toetati.

1. kaasus – Narkokaubandus

Sloveenia politsei asus 2006. aasta keskel uurima isikuid, keda kahtlustati kuulumises rahvusvahelisse kuritegelikku ühendusse, mis tegeles narkootikumide salakaubaveoga Kosovost läbi Sloveenia Itaaliasse ja teistesse Lääne-Euroopa riikidesse.

Uurimise algfaasis peeti Itaalias kinni kolm Sloveenia päritolu kullerit, kellest üks avaldas hiljem olulist teavet Ljubljanas tegutsevate Albaania kodanike juhitud kuritegeliku ühenduse toimimise kohta. Sloveenia pealinnast korraldasid kurjategijad heroiinivedu Kosovos asuva võrgustiku kaudu, mis tegeles ka heroini hankimisega ning korraldas selle müüki Itaalias ja Šveitsis. Kullereid värbasid kaasosalised Sloveenias.

2006. aasta lõpuks oli vahi alla võetud 13 kullerit, neist kaheksa Itaalias, kaks Rootsis, kaks Šveitsis ja üks Sloveenias, ning konfiskeeritud 140 kilo autodesse peidetud heroini. Itaalias vahistati veel kullereid, kuid neid ei olnud võimalik kuritegeliku ühendusega seostada. Ljubljanas toimunud teine edukas uurimine viis kaheksa isiku kinnipidamiseni 29. juunil 2007.

Algul pöördus Sloveenia prokurör Eurojusti poole, kes korraldas kahe riigi õiguskaitseorganite vahelise kiire koordineerimisnõupidamise, kuna sama narkokaubandusega tegeleva ühendusega seoses toimus menetlus samaaegselt Sloveenias ja Itaalias. Nõupidamisel tehti kindlaks, milliseid

andmeid ja tõendeid saab kasutada ja vahetada ning Sloveenia prokuröri kriminaalasja seisukohalt oli see hädavajalik. Eurojusti jõupingutuste tulemusena sai Sloveenia prokurör uurimistaotlust põhjendada ning esitada ühenduse liikmetele hiljem süüdistuse narkokaubanduses.

2. kaasus – Narkokaubandus – Kontrollsaadetis

Rootsi, Belgia ja Saksamaa ametivõimude kokku lepitud kontrollsaadetis viis narkokaubitsejate kinnipidamiseni

Göteborgi toll avastas Peruust saabunud laevalt konteineri 200 kg kokaiiniga. Taktikalise manöövriks asendasid ametivõimud narkootikumid aseainega. Rootsi toll ja prokurör uskusid, et narkootikumide sihtkoht on Antwerpen, kuid narkokaubitsejate isikud olid neile teadmata.

Eurojust võttis kiiresti ühendust asjassepuutuvate riikidega ning neile esitati vastastikuse õigusabi taotlused. Eurojust aitas sõlmida Rootsi, Belgia ja Saksamaa vahel kiired kokkulepped kontrollsaadete kohta ning saada laod tehniliste jälitusseadmete kasutamiseks. Belgia ja Saksamaa ametivõimud käsitasid vedu raske narkokuriteona. Europol osales erinevate politseiasutuste koostöö soodustajana.

Konteiner toimetati laevaga Antwerpeni ning veeti autoga Düsseldorf, kus Saksamaa politsei võttis konteineri avamise hetkel vahi alla mitu inimest.

Operatsioon viis eduka kriminaaluurimiseni nii Saksamaal kui Rootsis, kus kriminaalmenetlus on parajasti käimas.

3. kaasus – Terrorism

Ulatuslik rahvusvaheline terrorismivastane meede viis 26 kahtlusaluse kinnipidamiseni

Eurojustilt laekus 3. novembril 2007 abitaotlus seoses operatsiooniga, mille algatasid Itaalia Milano prokuratuur ja kohtu-uurija pärast Genovas toimunud uurimist. Milano kohus andis välja mitu Euroopa vahistamismäärust. Eurojust suutis paari päeva jooksul kooskõlastada üheaegsed vahistamised Prantsusmaal, Rumeenias, Portugalis ja Ühendkuningriigis.

Kahtlustatavad kuulusid kuritegelikku ühendusse, mis spetsialiseerus elamislubade, ID-kaartide ja passide võltsimisele. Nad tegelesid ka inimkaubanduse ning sigarettide salakaubaveoga. Kõigi nende tegevuste eesmärk oli koguda raha terroristlikeks tegevuseks. Tänu inimkaubandusele suutis ühendus toimetada ebaseaduslikult Itaaliasse ka oma liikmeid.

Ühenduse eesmärk oli panna toime terroriakte Itaalias, Afganistanis, Iraagis ning teistes Araabia maades. Ühendusel oli tugev struktuur, mille eri osad tegelesid selgelt määratletud ülesannetega.

Uurimisel leiti selge seos al-Qaedaga. Ühendus tegeles ka tulevastest liikmetest koosnevate „ooterežiimil rakukeste“ värbamise ja väljaõpetamisega Iraagis ja Afganistanis. Kinnipidamise käigus leitud dokumentide seas oli lõhkeainete valmistamise juhendeid ning poolsõjaväelisi väljaõppekavasid.

4. kaasus – Inimkaubandus

Prantsusmaa, Itaalia ja Bulgaaria õiguskaitseorganid likvideerisid seksuaalse ärakasutamise eesmärgil inimkaubandusega tegelenud kuritegeliku ühenduse, mille Bulgaaria kodanikest liikmed kuritarvitasid Prantsusmaal ja Itaalias 100 Bulgaaria naist.

Ajavahemikul 2002–2006 saadi kuritegelikul teel tulu umbes 10 miljonit eurot. Pärast kuritegeliku ühenduse tegevuse põhjalikku uurimist andsid Prantsusmaa ametivõimud välja 13 Euroopa vahistamismäärust, millest kuus oli juba täidetud ning kolme puhul oodati nende väljaandmist Bulgaaria ametiasutuste poolt. Üks kahtlusalune jätkas seadusevastast tegevuse juhtimist vanglast faksi ja telefoni teel.

Operatiivlikate andmetel oli kuritegelik ühendus üles ehitatud hierarhiliselt ning liikmete vahel olid sugulussidemed. Ühenduse tuumik tegeles inimkaubandusega, kuid sel oli sidemeid ka ühe rahapesuga tegelenud Albaania kuritegeliku ühendusega.

Ühenduse juhid olid kuritegevusega kogunud suure varanduse ning oma positsiooni säilitamiseks ähvardasid nad tunnistajaid, kasutasid ühenduse liikmete suhtes vägivalda, pannes muu hulgas toime mõrvu ja tekitades raskeid kehavigastusi, ning sundisid naisi prostitutsioonile. Samas kasutas Bulgaaria võrgustik rahapesuks ka äriühinguid.

Hetkel on Eurojusti toetusel käimas tõhus koostöö Bulgaaria, Itaalia ja Prantsusmaa õiguskaitseorganite vahel.

5. kaasus – Rahapesu

Koordineerimishooldamistest oli kasu mitmetes rahapesu kriminaalasjades

Hispaaniat, Belgiat, Prantsusmaad, Saksamaad, Hollandit, Rootsit ja Šveitsi hõlmav kriminaalasi viis hiljem Costa del Soli tuntud õigusbüroo ja rahvusvaheliste äriühingute korraldatud rahapesu uurimiseni.

Rahvusvahelised äriühingud on enamasti registreeritud maksuparadiisides ning neid kasutatakse „riiulifirmadena“, mis antud juhul sidusid ebaseadusliku raha omanikke Hispaania õigusbürooga. Kanalisaared, Neitsisaared, USA Delaware'i osariik ja teised maksuparadiisid pakuvad illegaalset tulu investeerivatele osanikele anonüümsust ja salastatust. Illegaalse raha pesijatel on volitused „riiulifirmade“ pangakontodelt raha väljavõtmiseks.

Koordineerimisnõupidamisel osalejatele anti rahapesu keerukuse ja kõrgetasemelisuse mõistmiseks vajalikku infot ning loodi samas platvorm tulevaseks koostööks.

Teine rahapesu kriminaalasi hõlmas Hispaaniat, Saksamaad, Rootsit ja Ühendkuningriiki. Selle juhtumi puhul oli Haagis peetud koordineerimisnõupidamise eesmärk taotleda abi, vahetada infot, koondada andmeid karistatuse, süüdimõistvate kohtuotsuste ning võimalikke kuritegusid käsitlevate süüdistuste kohta ning seostada Hispaanias toimunud rahapesu teistes Euroopa riikides toime pandud õigusrikkumistega.

6. kaasus – Pettus

Eurojusti ja Europolit edukas ühistegevus aitas Rumeenias likvideerida krediitkaardikelmuste võrgustiku

Pärast kolme suuri sularahakoguseid omanud Rumeenia kodaniku ülekuulamist Prantsusmaal Lyonis 2006. aasta juunis alustati otsinguid ja täiendavat uurimist, mis paljastasid rahvusvaheline võltsitud krediitkaartidega kaubitsemise võrgustiku.

Rumeenia, Itaalia, Saksamaa, Austria ja Hispaania politsei ja teiste õiguskaitseorganite tegevuse koordineerimiseks võttis Lyoni Organiseeritud Kuritegevuse Amet (JIRS) ühendust Eurojustiga. Seepeale korraldas Eurojust 2006. aasta detsembris koordineerimisnõupidamise, mille osalesid asjassepuutuvad ametiasutused. Europolit poolne analüüs tõi esile kriminaalasja erinevad aspektid, tegi kindlaks asjaga seotud isikud ning kogus tõendeid, mis osutasid seostele erinevate riikidega.

Eurojust kooskõlastas 5. veebruaril 2007 Rumeenia ja Itaalia ühise tegevuskava, mis sisaldas samaaegseid läbiotsimisi ja ülekuulamisi ning mille tulemusena leiti Rumeenias Craiovas kontor, kust saadi kätte arvukalt võltskaarte ning eriotstarbelisi seadmeid sularahautomaatidega seotud kelmuste toimepanekuks. Tehti kindlaks kahe peamise kahtlusaluse isikud ning anti välja Euroopa vahistamismäärused.

Europolit ja Eurojusti varane sekkumine võimaldas mõlemal Euroopa organisatsioonil Prantsusmaa ametivõime tõhusalt toetada. Tulemused näitavad ka, kui suur tähtsus on liikmesriikide koostööl, analüüsiresurssidel ja uurimistoimingute tõhusal kooskõlastamisel.

7. kaasus – Võltsimine

Prantsusmaa ametivõimud avastasid võltsravimeid müüva netivõrgustiku

Prantsusmaa prokuratuuri tervisekaitseosakonna kohtulik uurimine paljastas 2007. aastal rahvusvahelise grupeeringu, mis kaubitses ebahügieenilistes tingimustes toodetud võltsravimitega, mida müüdi ja tarbiti igasuguse arstliku järelevalveta. Ravimivõltsimine on raske kelmus

ning ohustab tõsiselt inimeste tervist, kuna need ravimid tehakse Interneti kaudu vabalt kättesaadavaks kõikidele tarbijatele, sealhulgas alaealistele.

Pärast kahe kohtu-uurija samaaegseid rahvusvahelisi õigusabitaotlusi viidi 24., 25. ja 26. aprillil Rootsis, Ühendkuningriigis, Hollandis ja Taanis läbi neli üheaegset politseioperatsiooni, mille valmistas ette ja kooskõlastas Eurojust ning milles osales üksteist Prantsuse uurijat.

Operatsioonide raames tehti Rootsis, Ühendkuningriigis, Hollandis ja Taanis rida läbiotsimisi ning vahistati Rootsis Euroopa vahistamismääruste alusel kaks isikut, mis viis lõpuks võltstablette müünud netivõrgustiku likvideerimiseni. Kõnealune ravim – Rimonabant – on söögiisu vähendav ravim.

Interneti-kuritegevus on olemuselt anonüümne ja piirideta, mistõttu see nõuab tavapärasest erinevaid õiguskaitsemeetmeid. Eurojustis korraldati ettevalmistavad kohtumised kõikide asjaga seotud liikmesriikidega, et hinnata olukorda ja töötada välja vastumeetmed. Kohtumistel ilmnis erakordselt kõrge koostöötase.

Ravimikelmusega seotud rahvusvahelise koostöö tõhusus näitas esmakordselt, et selle kuriteoliigi vastu võitlemiseks on vaja tugevdada ja edasi arendada Euroopa õigusruumi. Asjaga seotud riikide jaoks olid ühise õiguskaitse- ja operatiivtegevuse tulemuseks tõhusad küberkuritegevuse vastased tervisekaitsemeetmed.

8. kaasus – Küberkuritegevus

Juulis 2007 viis Milano prokuratuur täide 26 vahistamismäärust Itaalia ja Rumeenia kodanike suhtes, kes vastutavad sadade Internetis pangateenuseid kasutanud isikute petmise eest

Uurimine oli esimene katse võidelda struktuurselt kuritegelike ühenduste vastu, kelle tegevus on nn *phishing* ehk võltsitud veebilehtede kasutamine internetipankade klientidelt krediitkaardandmete ja salasõnade väljapetmiseks.

Eurojust etendas ülitähtsat rolli kriminaalasjaga seotud erinevate liikmesriikide ühistegevuse koordineerimisel. Eurojusti ülesandeks oli hõlbustada Rumeenia ja Itaalia infovahetust, mis sageli toimus reaalajas.

Uurimise tulemusena tehti hiljem Itaalias ja Rumeenias läbiotsimisi, kuulati pealt telefone ning analüüsiti sidusvestlusi, mis andsid käimasoleva uurimise jaoks olulist teavet. Tänu neile tulemustele õnnestus ka kindlaks teha, leida ja vahi alla võtta üks Rumeenias tegutsenud kelm.

Hiljem esitati 24 isikule süüdistused kuritegelikku ühendusse kuulumises, IT-sõnumite võltsimises, IT-süsteemidesse sissetungimises, kelmuses raskendavatel asjaoludel ning krediitkaartide ebaseaduslikus kasutamises.

9. kaasus – Lapsporno

Likvideeriti ülemaailmne lapsepilastajate võrgustik

Operatsioon „Koaala” sai alguse 2006. aastal pärast lapsepilastusvideo avastamist Austraalias. Tehti kindlaks Belgia päritolu kurjategija ja kaks ohvrit. Seejärel võtsid Itaalia ametivõimud Bolognas vahi alla video valmistaja, 42-aastase Itaalia kodaniku. Kahtlusalone, kes oli teinud üle 150 seksuaalse sisuga video alaealistest tüdrukutest ja müüs neid videoid oma veebilehe kaudu, vahistati ning antakse kohtu alla. Eurojust alustas õigusosalast koordineerimist 2006. aasta lõpus.

Pärast vahistamist edastasid Itaalia ametivõimud Europolile konfiskeeritud digitaalmaterjali, kaasa arvatud kliendiandmed, ning Europol analüüsis neid ja edastas materjalid riikidesse, kus kliente tuvastati.

Varsti pärast seda kutsus Eurojust tihedas koostöös Europoliga 28 riigi esindajad Haagi kolmele koordineerimishooldamiseks, mille tulemusena sooritati üheaegsed kooskõlastatud operatsioonid 19 riigis, nii Euroopa Liidus kui väljaspool.

Kooskõlastatud operatsioonide tulemusena tuvastati 19 riigis 2 500 „klienti”; konfiskeeriti tuhandeid arvuteid, videoid ja fotosid ning saadi kätte enam kui miljon faili ja pilti. Lisaks tehti kindlaks 23 alaealist ohvrit vanuses 9–16 aastat.

5. novembril 2007 toimus Eurojusti-Europoli ühine pressikonverents. Operatsioon „Koaala” on suurepärane näide võitlusest keerukate väljakutsetega, mida esitab Internetti kasutatav rahvusvaheline organiseeritud kuritegevus.

10. kaasus – Karussell-käibemaksupettus

2007. aasta märtsis peetud koordineerimishooldamine umbes 2,1 miljardi eurose rahvusvahelise karussell-käibemaksupettuse teemal viis konkreetsete tegudeni

See kriminaalasi, mille algselt registreeris Ühendkuningriigi esindus, võeti hiljem „kolleegiumi kriminaalajaks” vastavalt Eurojusti loomise otsuse artikli 5 lõike 1 punkti b alapunktile i. Koordineerimishooldamiseks kogunesid 18 liikmesriigi, Europoli ja Šveitsi esindajad.

Suur summa raha konfiskeeriti Araabia Ühendemiraatides, mille ametivõimud osutasid samuti abi. Mitu liikmesriikide kaudu toimunud karussell-käibemaksupettust hõlmasid rahapesu läbi Hollandi Antillide ja Dubai pangakontode.

Need kuriteod on oma olemuselt raskesti avastatavad, kuna rahavooge on palju, õigusrikkujad püüavad oma toiminguid igati peita ning kasutatakse kaugeid välismaiseid pangakontosid. Infot jagades suudavad liikmesriikide uurimisasutused ja prokuratuurid siiski kurjategijatest sammu võrra ees olla.

Nõupidamisel osalenud vahetasid infot käimasolevate uurimiste ja kohtu alla andmiste kohta nii ELis kui väljaspool ning sõlmisid kokkuleppeid koordineeritud koostööks, et toetada üksteise käimasolevaid ja tulevasi uurimisi ja kohtu alla andmisi.

11. kaasus – Euroopa vahistamismäärus

Edukalt koordineeritud operatsioon „Baltico” kahe aasta jooksul enam kui 200 relvastatud röövi toime pannud kurjategijate vastu viis mitmete vahistamisteni

Eurojust korraldas 2006. aasta juunis nõupidamised Hollandi ja Itaaliaga, et koos Europoli ja teiste liikmesriikidega koordineerida nende relvastatud röövidega seotud ühistegevust. Nõupidamistel selgus, et Itaalia on parim koht kõikide kriminaalrajade uurimiseks ja kohtu alla andmiseks.

Itaalia kohtunik andis 20. veebruaril 2007 välja 35 Euroopa vahistamismäärust kuuele liikmesriigile: Eesti (25), Soome (4), Prantsusmaa (2), Hispaania (2), Leedu (1) ja Saksamaa (1). Euroopa vahistamismäärused, mida koordineerisid Eurojust ja Europol, täideti üheaegselt Itaalia, Eesti, Leedu, Soome, Hispaania, Prantsusmaa ja Saksamaa politsei ja teiste õiguskaitseorganite osalusel.

Operatsioon „Baltico” oli Eesti ajaloo suurim Euroopa tasandi politseioperatsioon. Selle tulemusena võeti vahi alla kuritegeliku ühenduse kõik juhid.

12. kaasus – Sarimõrvar

Tänu kohtualluvuskonflikti ennetamisele saadi hea tulemus sarimõrvari kriminaalajas, mis hõlmab vähemalt 19 ohvrit kolmes riigis

Regulaarselt Saksamaa ning Prantsusmaa ja Hispaania vahel sõitnud 48-aastane Saksa veoautojuht võeti vahi alla kahtlustatuna vähemalt 19 inimese tapmises ja mitmes

tapmiskatses aastatel 1974–2006. Enamik ta ohvritest olid prostituudid. Hispaania äriühingule kuuluv turvakaamera salvestas mehe ühe oma ohvri laipa peitmas. Mehe isik tuvastati ning Saksamaa politsei võttis ta Hispaania ametivõimude vastastikuse õigusabitaotluse ja Euroopa vahistamismääruse alusel vahi alla. Pärast tõenditega tutvumist tunnistas ta üles veel viis mõrva Hispaanias ja Prantsusmaal ning ühe Saksamaal.

Mõrvad toimusid peamiselt Hispaanias, Prantsusmaal ja Saksamaal, kuid kriminaalasjaga võib olla seotud veel riike. Kohtualluvuskonflikti vältimiseks palus Saksa prokuratuur Eurojustilt toetust eelkõige infovahetuse ja menetlustoimingute kooskõlastamiseks. See oli eriti oluline süüdistuse esitamise ajalise surve tõttu, kuna kahtlusalune viibis eeluurimisvangistuses.

Koordineerimisnõupidamisel, mis toimus 14. märtsil 2007, arutasid kriminaalasjaga seotud liikmesriikide liikmed olukorda ja kriminaalasjas tekkinud probleeme oma kodumaiste kolleegidega Hispaania, Prantsusmaa ja Saksamaa politseist ning prokuröride ja kohtunikega. Nad kaalusid kõiki olulisi argumente, sealhulgas ohvrite ja nende sugulaste huve. Kolleegiumi üksmeelse otsusega otsustas Eurojust, et Saksamaal on parimad võimalused kahtlusaluse kohtu alla andmiseks ning soovitas asjassepuutuvatel õiguskaitseorganitel seda arvamust arvesse võtta.

13. kaasus – Organiseeritud kuritegelik võrk

Eduka koostööga destabiliseeriti Belgia kuritegelikku võrku, mis viis mitme isiku vahistamiseni ning suure koguse narkootikumide, relvade ja muude varastatud esemete konfiskeerimiseni

Belgias asuti 2006. aasta juulis uurima Albaania päritolu kuritegelikku võrku, mis tegutses Belgias, Prantsusmaal, Itaalias, Saksamaal, Hollandis ja Ühendkuningriigis. Kuritegelik ühendus oli seotud narkoäri, inimkaubanduse, rahapesu, ebaseadusliku relvade ja varastatud sõidukitega kaubitsemise, dokumentide võltsimise ning rahvusvaheliste organiseeritud murdvargustega.

Eurojust korraldas 2006. ja 2007. aastal mitu koordineerimisnõupidamist, et laiendada asjaga seotud riikide tihedat koostööd. Kõikidel nõupidamistel osales aktiivselt ka Europol.

Seitsmes liikmesriigis korraldati 13. juunil 2007 üheaegne operatsioon Belgia Liege'i kohtu-uurija välja antud Euroopa vahistamismääruste täitmiseks. Üleeuroopalised kooskõlastatud politsei- ja õiguskaitsemeetmed viisid mitme isiku vahistamiseni ning suure koguse narkootikumide, relvade ja muude varastatud esemete konfiskeerimiseni. Avaldati Eurojusti-Europoli ühine pressiteade.

Eurojusti, Europol'i ja riikide ametiasutuste koordineeritud ja ühtne tegutsemine aitas kaasa operatsiooni õnnestumisele ning näitas, kui suurt lisandväärtust annab näiteks politseiinfo vahetamise ja kriminaalasja tsentraliseerimisega seotud koostöö.

Eurojust ja Europol kasutavad sama strateegiat ka edaspidi, et toetada riikide ametiasutusi võitluses kuritegelike võrkude vastu.

Eurojusti ja USA ametiasutuste koordineerimise ühendamise „Koala” kriminaalasjas videokonferentsi vahendusel.

Eurojusti talituste ja teenistuste juhid (vasakult paremale): Jean Moeremans, (personalitalitus); Jacques Vos (turva-, rajatiste ja üldteenistus ning ürituste talitus); andmekaitseametnik Diana Alonso Blas; Catherine Deboyser, (õigustalitus); haldusdirektor Ernst Merz; kolleegiumi sekretär Carla Garcia Bello; Jon Broughton (teabehaldustalitus); Elizabeth Casey (eelarve- ja rahastamistalitus); pressiametnik Joannes Thuy; EJN-i sekretär Fátima Adélia Martins.

3 HALDUS

Üldised arengud

Haldusstruktuur andis 2007. aastal olulise panuse kolleegiumi poolt 2007.–2008. aastaks seatud strateegiliste eesmärkide saavutamiseks. Lisaks teostati edukalt mitmete projektide järelvalvet vastavalt 2007. aasta tööprogrammile.

Liikmesriikide liikmete ja kolleegiumi operatiivtööd toetati oluliselt paremini. Kriminaalajade analüütikud andsid kriminaalajade menetlemisele lisandväärtust ning toetasid kriminaalajade haldamise süsteemi arengut, aidates laiendada selle funktsioone, korraldades väljaõpet ning kasutades paremini ära süsteemi võimalusi. Võeti tööle seitse uut kriminaalajade analüütikut. Liikmesriikide esinduste töövõimet on suurendanud ka liikmesriikide lähetatud ekspertide tööleasumine.

Suur väljakutse oli 2007. aastal Eurojusti lõpliku peakorterit suunas liikumine. Eurojust kolib osa töötajatest harukontoritesse, sest praeguste ruumide võimalused on ammendatud. Eurojust tunnustab võõrustajariigi kindlat lubadust leida sobivad uued ruumid aastaks 2012, pidades silmas nõudmiste programmis sätestatud turbe- ja ruumivajadusi.

2007. aastal kuulutati välja konkurss sisekontrolli koordineerija ametikohale, et ehitada üles tugev sisekontroll ja kvaliteedijuhtimise süsteem. Uus ametipidaja vastutab Euroopa Komisjoni siseaudititeenistuse ja Euroopa Kontrollikoja auditeerimistegevuse koordineerimise eest. Lisaks tuleb tugevdada menetluskorda ja töökorraldust.

Eurojustil oli kavas 2007. aastal algatada oma organisatsiooni struktuuri ülevaatus, pidades silmas Eurojusti eesmärkide saavutamist. Kui aga Euroopa Komisjon kuulutas 2007. aasta algul välja Eurojusti hindamise, lükati see siseülevaatus ajutiselt edasi, et hinnata kahe samaaegse toimingu võimalikku mõju ning analüüsida, kuidas oleks parim edasi minna. Vahepeal loobus komisjon kavandatud hindamisest. Eurojusti algatatud organisatsiooni struktuuri ülevaatus toimub nüüd 2008. aastal.

Mais 2007 asutas kolleegium ametlikult julgeolekukomitee. Julgeolekukomiteesse kuuluvad kolleegiumist valitud liikmed, julgeolekujuh ja infohaldusjuht, õigusteenistuse esindaja ja andmekaitseametnik ning selle eesistujaks on haldusdirektor. Julgeolekukomitee on keskendunud Eurojusti julgeolekueeskirja edasiarendamisele ning on tänaseks andnud kolleegiumile ja

haldusdirektorile nõu seoses IKT riskianalüüsi metoodikaga, turvaliste mobiiltelefonisüsteemidega, Schengeni infosüsteemi turvaühendusega ning liikmesriikide pilootühendusega, mis seati sisse Slovaki Vabariigiga.

Eelarve haldamine

Eurojusti tegevuseelarveks määrati 18,4 miljonit eurot, mis on 2006. kalendriaastaga võrreldes 25 % võrra rohkem. AGISe rahastatud E-POCI projektiks eraldati pisut üle 526 000 euro. Eurojust täitis tegevuseelarvest 98,5 % oma kulukohustustest. Kriminaalasjade haldamise süsteemiga seotud kulud olid kavakohased, kuna projekt nihkus edasi. Suurenes ka operatiivtöö toetamiseks liikmesriikide esindustesse lähetatud ekspertide arv, keda Eurojusti eelarvest kaasrahastatakse.

Seoses Eurojusti kiire kasvu ning sellest tuleneva vajadusega uue peakorteri järgi tegi 2007. aastal kulutusi ajutise lisakontoripinna hankimise eest vastutav projektibüroo. Ta tegi võõrustajariigiga tihedat koostööd, et tagada uued ajutised ruumid 2008. aasta septembriks.

2007. aastal töödeldi kokku 6 650 makset, mis on 2006. aastaga võrreldes 41 % võrra rohkem. Osa sellest kasvust andis Eurojusti otsus katta Eurojustis ja mujal Euroopas toimuvatel koordineerimisnõupidamistel osalejate kulud. Eelarvesisesed ülekanded 2006. aastaga võrreldes vähenesid, mis näitab, et eelarveplaneerimine ja -haldus vastavad nüüd paremini asutuse kui terviku tegelikele vajadustele.

Eurojust oli üks esimesi asutusi, mis oli valmis üle minema Euroopa komisjoni uuele tekkepõhisele raamatupidamisarvestuse süsteemile ABAC. ABAC võeti Eurojustis kasutusele 1. oktoobril 2007 ning seda kasutati 2007. majandusaasta kokkuvõtetes. Lisaks oli esmakordselt läbi terve aasta kasutusel nn e-lähetuste süsteem, mis on kiirendanud lähetuste töötlemist. Euroopa Liidu teatajas avaldati 2007. aastal ka Eurojusti finantsmäärus. Nagu ka eelmistel aastatel, auditeeris Eurojusti raamatupidamist Euroopa Kontrollikoda ning see tunnistati õigeks. Siseaudititeenistus tegi 2007. aasta novembris Eurojusti esimese täiemahulise auditi.

Nõukogu soovitusel ja Euroopa Kontrollikoja aruande põhjal andis Euroopa Parlament heakskiidu haldusdirektori tegevusele 2005. eelarve täitmisel.

Personalijuhtimine

2007. aastal keskenduti eelkõige uute töötajate värbamisele. Seoses aruteluga Eurojusti ametikohtadele kandideerijatele esitatavate nõuete üle algas värbamine alles 2007. aasta

aprillis, mistõttu töötajate töölevõtmine viibis ning osa ametikohti jäi täitmata. Mahajäämusest ülesaamiseks vajalikud meetmed võeti 2008. aastal.

2007. aastal kuulutati välja konkurss 48-le vabale ametikohale; saadi 1 468 avaldust; saadeti välja 167 kutset vestlusele; vestlusele kutsuti 136 kandidaati; ja sõlmiti 36 töölepingut.

2007. aasta lõpuks oli tööle võetud 96 tähtajalist töötajat – lisaks lepingulistele töötajatele, liikmesriikide lähetatud ekspertidele ja arvukatele ajutistele töötajatele. Eurojustil oli 2007. aasta lõpu seisuga kokku 131 töötajat.

Aastal 2007 koostati esimene mitmeaastane personalipoliitika kava aastateks 2007–2010, mille kolleegium heaks kiitis. Palju aega ja jõudu kulutati ka hangetega seotud ülesannetele, näiteks personaliteenuste (ajutisi töötajaid pakkuvad ettevõtted, mitmeotstarbeline nõustamine, koolitus- ja töötervishoiuteenused) hanketingimuste koostamisele.

Astuti ettevalmistavaid samme uue hindamissüsteemi ja reklassifitseerimis/edendamissüsteemiga seotud konsulteerimismenetluse alustamiseks ning tehti ettevalmistusi töötingimuste parandamiseks Eurojustis.

Lisaks võttis kolleegium vastu uue värbamispoliitika, mis kirjeldab seonduvat õigusraamistikku, põhimõtteid, valikumenetlust, ülesandeid ja isikuid. See kavatakse kasutusele võtta 2008. aasta esimeses kvartalis. Eurojust kavatab allkirjastada ka asutustevahelise tööturukokkuleppe, et parandada ELi personali horisontaalset liikuvust.

Töötajate arvu suurenemine tingis koolitustaotluste arvu kasvu. Seetõttu võttis haldusdirektor vastu koolitusplaani ja personali koolitusjuhendi esialgse versiooni. Töötajatele korraldati seitse teavituskooleskut ning käivitati sisseelamisprogramm.

Uued funktsioonid ja töövahendid

Kriminaalasjade haldamise süsteemi arendati 2007. aastal edasi projekti E-POC III raames, mida kaasrahastab EL. Uuendatud versioonis on silmas peetud kasutajate taotletud täiustusi, arendades samas lisafunktsioone, mis võimaldavad vahetada teavet erinevate E-POCi süsteemidega, näiteks nendega, mis asuvad liikmesriikides.

Turvalise side valdkonnas tehti mitmeid edusamme. Muu hulgas võeti kasutusele spetsiaalne Eurojusti ja Europoli vaheline turvaline sidesüsteem ning viidi edukalt lõpule pilootprojekt Slovaki Vabariigiga. Need edusammud annavad liikmesriikide liikmetele võimaluse suhelda turvaliselt oma

kontaktisikutega liikmesriikides. 2007. aasta lõpul alustati uut projekti, mis laiendab nimetatud pilootprojekti kõikidele 27 liikmesriigile. Lisaks koostati tegevuse järjepidevuse kava esialgne projekt ning viidi lõpule liikmesriikide liikmete vahelise turvalise mobiilside hankemenetlus.

Detsembris 2007 käivitati Eurojusti ühendus Schengeni infosüsteemiga. Töötati välja asutusesisene otsingusüsteem, mis annab liikmesriikide liikmetele ligipääsu teabele kooskõlas nõukogu 24. veebruari 2005. aasta otsusega. Eurojust võttis kasutusele ka uusima videokonverentsisüsteemi. Eurojusti süsteem, mis on Euroopas esimene omataoline, suudab ühendada erinevaid kaugsüsteeme, kasutades erinevaid protokolle ja standardeid ning toimib süsteemidevahelise sillana, suurendades nii oluliselt Eurojusti Euroopa tasandil koordineerimise võimet. Videokonverentsi süsteemi kasutati esmakordselt 18. aprillil 2007 väljaandmise ja vastastikuse õigusabi eest vastutavate asutuste konverentsi raames.

Eurojust astus veel ühe sammu keskkonnasõbralikkuse suunas, käivitades niinimetatud paberivabade koosolekute lahenduse. See töövahend, mida kasutatakse koos uue dokumendihaldussüsteemiga, võimaldab osalejatel vaadata dokumentide uusimaid versioone ekraanil ning annab juurdepääsu teistele arvutipõhiste infoallikatele. Nii saab koosolekud tõhusamaks muuta. See töövahend, mida hetkel kasutatakse mõningatel halduskoosolekutel, on valmis kasutuselevõtuks kolleegiumi ja selle töögruppide koosolekutel.

4 VÄLISSUHTEDE

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon

Eurojust pidas mitu kohtumist Euroopa institutsioonidega ja korrapäraseid kohtumisi Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariikide kolmikuga ning nõukogu ja komisjoni peasekretariaadiga, et arutada ühist huvi pakkuvaid küsimusi.

Eurojust on oma kontaktpunkti kaudu hoidnud häid töösuhteid komisjoniga. Näiteks aitas Eurojust koostada teatist Eurojusti ja EJNi tuleviku kohta ning kutsus komisjoni osalema oma Lissaboni seminaril.

Euroopa Parlamendi LIBE komitee kutsus Eurojusti 2007. aastal esitlema oma 2006. aasta aruannet. See pakkus võimaluse tutvustada Eurojusti tegevust ning tagada meiega seotud isikute hea informeeritus.

Lisaks osaleb Eurojust tööühmades, näiteks asutustevahelises organiseeritud kuritegevuse vastases tööühmas ja COPENi tööühmas ning võtab vastu kutseid osaleda teisteski tööühmades, nagu CATS, ja mitteametlikel JSK kohtumistel.

Partnerid ELis

Europol

Eurojust ja Europoli koostöö osas tehti olulisi edusamme, ehkki edasilikumine ei ole alati olnud nii kiire, kui on loodetud.

Analüüsitoimikute valdkonnas tehti üks oluline edusamm. Europoli konventsiooni muutmise protokolliga 27. novembrist 2003 ehk nn Taani protokolliga loodi Europolile võimalus kutsuda kolmandate riikide ja asutuste eksperte analüüsirühma töös osalema. Eurojust allkirjastas 7. juunil 2007 kuus kokkulepet Europoliga ning määras liikmesriikide liikmed ja kriminaalasjade analüütikud, keda kaasatakse Eurojusti õiguslasase koostöö ekspertidena. Eurojusti osaluse õiguslike ja praktiliste takistuste uurimiseks on loodud Europoli-Eurojusti ühine analüüsitoimikute tööühm. Aastal 2008 jätkab Eurojust tööd, et hinnata oma osalust ning määratleda Eurojusti analüüsitoimikutes osalemise lisandväärtus.

Lisaks sellele seati sisse turvaline sidekanal Eurojusti ja Europoli vahelise teabevahetuse lihtsustamiseks. Jätkuvad läbirääkimised erinevate salastatuse tasemete vastavustabeli üle, mis võimaldab kahe organisatsiooni vahel tundlikku teavet vahetada. Eurojust usub, et turvaline sidekanal võetakse täielikult kasutusele alates 2008. aasta juunist.

Euroopa õiguslase koostöö võrgustik

Eurojust säilitas head suhted Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku (EJN) kontaktisikutega. EJNi sekretariaat, mis moodustab osa Eurojusti sekretariaadist, toimib iseseisva eraldi üksusena. 1. oktoobril 2007 astus ametisse EJNi uus sekretär Fátima Pires Martins.

EJNi kontaktisikud kohtusid Brüsselis, Trieris ja Obidoses. Kohtumistel arutati muu hulgas Euroopa vahistamismäärusega seotud praktilisi kogemusi, kõiki kriminaalasjade võrgustikke, piiriülest koostööd, ühiseid uurimiserühmi ja komisjoni teatist Eurojusti ja EJNi tuleviku kohta. Kohtumistel osalesid ka Eurojusti esindajad.

Infovahendite valdkonnas olid EJNi sekretariaadi kaks peamist projekti Compendium ja Atlas Editor ning nende arendamine. Compendium on EJNi esimene veebipõhine töövahend, mis hõlbustab Euroopa Liidu kohalikel õiguskaitseorganitel ühtses vormis õigusabitaotluste koostamist. See tööriist, mis on väga vajalik vastastikuse õigusabi konventsiooni praktiliseks rakendamiseks, on EJNi veebilehel kättesaadav alates 14. jaanuarist 2008. Atlas Editor hõlbustab riiklikel korrespondentidel kõikide EJNi atlaste ajakohastamist.

Lisaks on Internetis alates 2007. aastast kättesaadavad ka Norra *Fiches Belges* ja Rumeenia Euroopa vahistamismääruse Atlas. EJNi sekretariaat jätkas oma veebilehel kättesaadavate Euroopa vahistamismääruse vormide funktsionaalset täiustamist.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF)

Eurojust ja OLAF jätkasid ulatuslikke jõupingutusi omavahelise koostöö tõhustamiseks.

Partnerlussuhet tugevdasid igas kvartalis peetud kohtumised.

Kolleegiumi OLAFi rühm vahendab vastastikust huvi pakkuvaid kriminaalasju asjaga seotud liikmesriikide liikmetele, kes annavad oma panuse ja osutavad abi.

Esimene prokuröridele, maksu- ja tolliuurijatele suunatud ühiskonverents peeti Brüsselis 26. ja 27. märtsil 2007. Konverentsil toodi esile koostööd ja abi, mida OLAF ja Eurojust osutavad Euroopa Ühenduste finantshuve kahjustavate pettuse ja korruptsiooniga võitlevatele riikide ametiasutustele.

Lisaks kohtusid OLAFi peadirektor ja Eurojusti president 2007. aasta juunis, et vaadata üle kehtivad eesmärgid ja edaspidine koostöö. Jätukohtumine on kavandatud 2008. aasta algusse. OLAFi kõrged ametnikud külastasid Eurojusti, et vahetada seisukohti ning arutada Eurojustiga tehtava koostöö edasise täiustamise viise. Samamoodi teevad Eurojusti töötajad tutvumisvisiite OLAFisse, et parandada vastastikust mõistmist.

OLAFi ja Eurojusti koostöö edasiseks soodustamiseks vajalikku ametlikku kokkulepet ei õnnestunud lõplikult valmis saada. Eurojustil on siiski kindel soov sõlmida OLAFiga praktilise koostöö korraldust edendav kokkulepe nii pea kui võimalik.

Eurojust oli esindatud pettuste ennetamise nõuandekomitee (COCOLAF) esimesel kohtumisel ning osales OLAFi prokuröride aastakonverentsil. OLAF oli esindatud Lissabonis toimunud seminaril „Eurojust – edasitee leidmine“.

Sideprokurörid

1996. aasta 22. aprilli ühismeetmega 96/277/JSK kehtestati uurijate (liikmesriikide kohtunike või prokuröride) või muude õiguskoostöö menetluste alal pädevate ametiisikute lähetamise ja vahetamise raamistik. Neid nimetatakse „sideprokurörideks“.

Eurojust korraldas 1. ja 2. oktoobril 2007 Haagis kohtumise sideprokuröride ja Eurojusti kontaktisikutega, et pakkuda tõhusat võimalust võrgustike loomiseks ja infovahetuseks piiriüleste uurimiste ja kohtu alla andmiste osas. Kohtumisel osales üle 30 sideprokuröri ja kontaktisiku.

Sideprokurörid tutvustasid oma tegevust vastuvõtjariikides ning andsid osalejatele parema ülevaate üksteise teadmistest. See konverents näitas, kuidas Eurojust, sideprokurörid ja kontaktisikud saavad oma pädevust paremini ära kasutada, üksteise tööle lisandväärtust anda ning tegevuse kattuvust vältida.

ELi võrgustikud

Genotsiidivõrk

Euroopa Liidu eesistujariik korraldab igal aastal genotsiidi, inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegudega tegelevate Euroopa kontaktisikute võrgu, nn genotsiidivõrgu kohtumise, mis loodi nõukogu 13. juuni 2002 otsusega.

Neil alates 2004. aastast toimunud Eurojusti ruumides toimunud kohtumistel osalevad liikmesriikide, Rahvusvahelise Kriminaalkohtu, endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise

kriminaalkohtu, Rwanda asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu, Eurojusti, Euroopa Komisjoni, nõukogu peasekretariaadi ja Interpoli esindajad.

Genotsiidivõrgu neljas kohtumine toimus Eurojustis 7. ja 8. mail 2007.

Euroopa õiguslase koolituse võrgustik

Eurojust astus 2007. aastal olulise sammu suhete tihendamiseks Euroopa õiguslase koolituse võrgustikuga (EJTN), seades sisse regulaarse suhtluse Eurojust ja EJTNi vahel. Lisaks viibisid Eurojustis mitu nädalat Hispaania prokurör ja Rumeenia prokurör, et õppida tundma Eurojusti tegevust ning levitada seda teavet kodumaal. Eurojust töötab koos EJTNiga välja vastastikuse mõistmise memorandumit. Memorandumi eesmärk on alustada ja reguleerida Eurojusti ja EJTNi vahelist koostööd õiguslase koolituse vallas.

Muud võrgustikud

CARIN

Eurojust jätkab aktiivset osalemist Camdeni asutustevahelises vara konfiskeerimise võrgustikus (CARIN), mis on Europoli ja selle sekretariaadi toetusel Haagis tegutsev üksus. CARIN on kuritegeliku tulu ja kuritegevusega seotud muu vara piiriülese otsimise, külmutamise ja konfiskeerimisega tegelevaid õigusspetsialiste ja eksperte ühendav võrgustik, mille eesmärk on hõlbustada sellealaste meetodite ja võtete paremat tundmaõppimist.

Eurojust on juhtrühma alaline liige ning osales 2007. aastal võrgustiku korrapärastel kohtumistel ja 2007. aasta mais Ühendkuningriigis Hampshire'is peetud aastakonverentsil.

Küberkuritegevuse võrgustik

Euroopa Komisjon on heaks kiitnud küberkuritegevuse vastase üldpoliitika, et parandada liikmesriikides selle kuriteoliigi alast teadlikkust.

Eurojust kavatses seda teadlikkust veelgi tõsta, kasutades samas ära oma eelisseisundit raskete kuritegude vastu võitlemisel. Komisjoni poliitika pakub Eurojustile ka võimalust tõsta esile oma tegevust küberkuritegevuse, näiteks Internetis levitatava lapsporno, majanduskuritegude ja terrorismiga seotud kuritegude vallas.

Eurojust algatas 2007. aastal küberkuritegevusega tegelevate prokuröride, kohtunike ja kontaktisikute võrgustiku loomise. Eurojust korraldab 2008. aastal küberkuritegevuse teemalise strateegilise nõupidamise, millel osalevad kõikide liikmesriikide kontaktisikud. Nõupidamise eesmärk on luua alaline selle valdkonna spetsialistide võrgustik.

Rahvusvahelised organisatsioonid ja institutsioonid

Rahvusvaheline Prokuröride Assotsiatsioon

Eurojust on kogu maailma prokuröre ühendava ning enam kui 130 prokuratuuri esindajatest koosneva Rahvusvahelise Prokuröride Assotsiatsiooni (IAP) institutsionaalne liige. IAP võrgustiku kaudu on Eurojust saanud piiriülese kuritegevusega võitlemiseks väärtuslikke kontakte teistelt mandritelt ning parandanud oma tegevust kriminaalasjades.

Märtsis 2007 võttis Eurojust külastajatena vastu 50 Põhja- ja Lääne-Euroopa prokuröri. Samal aastal osales Eurojust Ukrainas Odessas konverentsil, millest võttis osa umbes 100 Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia prokuröri, ning enam kui 500 osalejaga IAP aastakonverentsil Hongkongis. Eurojusti Prantsusmaa liige François Falletti valiti 2007. aasta Hongkongi konverentsil IAP presidendiks.

Rahvusvaheline Kriminaalkohus

10. aprillil 2007 allkirjastasid Eurojust ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu (ICC) prokuröri ametkond vastastikuse mõistmise protokollid, et uurida koostöövaldkondi ja alustada läbirääkimisi koostöölepingu sõlmimiseks.

IberRed

2007. aastal suurenes koordineerimisnõupidamiste arv Kesk- ja Lõuna-Ameerika riikidega, kellega tehakse koostööd IberRedi (La Red Iberoamericana de Cooperación Judicial) kaudu. IberRedi esindajatega 5. juunil 2007 peetud kohtumisel lepiti kokku vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimises, kuna IberRed ei ole juriidiline isik. Selle memorandumi, mis Eurojusti jaoks on esimene ELi-välise üksusega sõlmitud sellelaadne dokument, kiitis heaks kolleegium ning hiljem arutati seda kolmandal IberRedi kontaktisikute aastakonverentsil Uruguays.

Eurojustice

Nagu eelmistelgi aastatel, osales Eurojust iga-aastaselt Eurojustice'i peaprokuröride konverentsil, mis toimus Sloveenias 25. ja 26. oktoobril 2007. See konverents pakub olulise võimaluse prokuratuuride kõrgete ametiisikute viljakaks suhtluseks, et arutada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva Euroopa ruumi kujundamist. Eurojustil oli võimalus rõhutada lisandväärtust, mida ta pakub üheks peamiseks aruteluteemaks olnud keskkonnakuritegevuse vallas.

Kolmandad riigid

Kurjategijad ei tunne piire ning Eurojust ei saa organiseeritud kuritegevusega võidelda üksinda. Seetõttu on hädavajalik teha globaalse kuritegevuse vastu võitlemiseks koostööd nii naabritega kui ka partneritega kogu maailmast. Eurojust jätkab seda silmas pidades suhete tugevdamist väljaspool Euroopa Liitu asuvate riikidega. Eurojusti oluline prioriteet on tugevate sidemete loomine Euroopa Liitu mittekuuluvate riikidega.

Kontaktpunktid

Eurojust jätkab oma kontaktpunktide arvu suurendamist mitteliikmesriikides. Aastal 2007 oli Eurojustil 31 kontaktpunkti 23 Euroopa ja muu maailma riigis ning Euroopa Liitu mittekuuluvate riikidega seotud kriminaalasjades tehakse kontaktpunktide kaudu regulaarselt koostööd.

Eurojustil on kontaktpunktis järgmistes riikides: Albaania, Ameerika Ühendriigid, Argentina, Bosnia ja Hertsegoviina, Egiptus, Horvaatia, Iisrael, Island, Jaapan, Kanada, Liechtenstein, endine Jugoslaavia, Makedoonia, Vabariik, Moldova, Mongoolia, Montenegro, Norra, Serbia, Singapur, Šveits, Tai, Türgi, Ukraina, Venemaa Föderatsioon.

Koostöölepingud

Norra

Koostööleping Norra Kuningriigiga sõlmiti 28. aprillil 2005 ning see on osutunud tugevaks abivahendiks Eurojusti operatiivtöö tõhustamisel.

Eurojusti juures töötab Norra sideprokurör, kes osaleb regulaarselt Eurojusti töös ning Norraga seotud kriminaalasjade menetlemises. Norra saatis 2007. aastal kolleegiumile 27 uut kriminaalasja, millest 24 olid seotud operatiivtööga ning kolm puudutasid liikmesriikide siseriikliku õigusega seotud küsimusi.

Mais 2007 külastas Norra delegatsioon Eurojusti, et tutvuda vastastikuse koostöö edusammudega. Nii Norra kui Eurojust väljendasid praeguse ja tulevase koostöö suhtes positiivseid seisukohti.

Island

Leping Islandi Vabariigiga allkirjastati 2. detsembril 2005. Pärast lepingu sõlmimist saabusid 2007. aastal Eurojusti esimesed kaks kriminaalasja. Kuna Islandil ei ole Eurojusti juures sideprokuröri, toimus koostöö riikide kontaktpunktide kaudu.

Ameerika Ühendriigid

Alates USA ja Eurojusti vahelise koostöölepingu allkirjastamisest 2006. aasta novembris on koostöö oluliselt tihenunud. Pärast lepingu jõustumist 2007. aasta jaanuaris saatsid USA võimud Eurojusti juurde sideprokuröri. See lähetamine oli Eurojusti ja USA ametivõimude tiheda koostöö seisukohalt väga oluline. Eurojust menetles 2007. aastal 30 Ühendriikidega seotud kriminaalasja, samas kui 2006. aastal oli neid kuus. 11. juulil 2007 korraldas Eurojust USA algatusel nõupidamise Vene organiseeritud kuritegevuse teemal.

Horvaatia

Ametlikud läbirääkimised Horvaatia Vabariigiga algasid 8. mail 2007 ja lõppesid edukalt lepinguga, mille justiits- ja siseministrite nõukogu kiitis heaks 9. novembril 2007. Leping ei ole veel jõustunud.

Šveits

Nagu Eurojusti 2006. aasta aruandes märgiti, nõustus Šveitsi Konföderatsiooni *Bundesrat* 2006. aasta lõpus avama läbirääkimised Eurojustiga koostöölepingu sõlmimiseks. Ametlike läbirääkimiste esimene voor toimus 12. ja 13. aprillil 2007. Delegaadid leppisid kokku põhiküsimustes ning tegid plaane läbirääkimiste teiseks vooruks. Valetati ka muudatusettepanekuid ja märkusi. Eurojust on läbirääkimiste kuluga rahul ning need jätkuvad 2008. aastal.

Venemaa Föderatsioon

2006. aastal toimus kaks läbirääkimiste vooru Venemaa Föderatsiooniga. Õigussüsteemide erinevuste tõttu on seni lahendamata mõningad olulised küsimused, sealhulgas andmekaitse ning see, kas Vene rahvusvahelise avaliku õiguse kohaselt on Eurojust rahvusvaheline organisatsioon. Kõnelusi on vaja jätkata.

Ukraina

Et Ukrainal puuduvad andmekaitse alased õigusaktid, ei ole koostöölepingu sõlmimine praegu võimalik. Kõnelused jätkuvad aga kohe, kui selles küsimuses vajalikud edusammud tehakse.

Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik

Pärast 9. juulil 2007 Eurojusti külastamist väljendas endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi delegatsioon huvi ja soovi alustada läbirääkimisi lepingu sõlmimiseks. Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik kui kandidaatriik on Eurojusti läbirääkimiste eelisnimekirjas ning kui andmekaitse alased õigusaktid on kehtestatud, saavad pooled läbirääkimisi alustada. Eurojust loodab, et läbirääkimiste esimene voor toimub 2008. aasta algul.

Moldova

Septembris 2007 külastas Eurojusti Moldova Vabariigi suursaadik Euroopa Liidu juures, kes samuti väljendas huvi operatiivkoostöö tugevdamiseks lepinguga.

Muud kolmandad riigid

Eurojust jätkas 2007. aastal suhete arendamist teiste Lääne-Balkani riikidega, toetades samas käimasolevaid ELi piirkondlikke projekte ja algatusi selles regioonis. Eurojust võttis vastu ka mitmeid õppekülastajaid kogu maailmast. Oktoobris 2007 saabus Jaapani prokurör Eurojusti kuuajalisele missioonile, et hinnata lepingu sõlmimise vajadust. Aastal 2008 on kavas sarnane Korea prokuröri visiit.

Eurojusti ja Horvaatia koostöölepingu allkirjastamistseremoonia 9. novembril 2007 Brüsselis.

5 NÕUKOGU JÄRELDUSTE ALUSEL VÕETUD MEETMED

Nõukogu võttis 2007. aasta juunis vastu Eurojusti viiendat aastaaruannet käsitlevad järeldused (ELi dokument 9920/07, 24. mai 2007). Nõukogu sedastas ka suunised ja ülesanded, mida Eurojust, liikmesriigid, ELi töögrupid ja komisjon peaksid arvesse võtma.

Eurojust tervitab nõukogu järeldusi, milles kutsutakse liikmesriike täitma ELi õigusakte ning astuma samme Eurojusti töö tõhustamiseks, saates keerukad ja rasked kriminaalasjad juba varajasel uurimisetapil Eurojustile, esitades kõrgkvaliteetset ja ajakohast infot käimasolevate uurimiste kohta, suurendades õiguskaitseorganite töötajate teadlikkust kaasata Eurojusti süsteemselt Europoli analüüsitoimikutesse ning andes liikmesriikide liikmetele piisavalt toetust, et nad saaksid tõhusalt oma ülesandeid täita.

Allpool on toodud Eurojusti kommentaarid nõukogu järelduste rakendamise ning eelkõige Eurojustile antud peamiste suuniste ja ülesannete täitmise kohta, millega alustati juba Eurojusti 2006. aasta aruandes.

Teema	Eurojustile antud suunised/ülesanded	Rakendamine
Teatis Eurojusti ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku (EJN) tuleviku kohta	Lua võimalused Eurojusti tegevuse tulemuslikkuse vahehindamiseks, pidades silmas eelkõige komisjoni teatist.	Eurojust on seoses komisjoni teatisega algatanud mitmesuguseid projekte, näiteks: <ul style="list-style-type: none">- komisjoni teatise esmase sisendi koostamine (vt nõukogu dokumenti 13079/07);- Eurojusti loomise otsuse rakendamist käsitleva küsimustiku laialisaatmine (vt nõukogu dokumenti 11143/07); ja- seminari „Eurojust – edasitee leidmine“ korraldamine (vt nõukogu dokumenti 15542/07).
Arvandmed/kriminaalasjade koormuse hindamine/illustreerivad kaasused	Analüüsida põhjusi, miks Eurojusti võimalusi ei soovita täielikult ära kasutada ning võtta vajadusel riikide tasandil meetmeid õiguslike või praktiliste takistuste ületamiseks.	Liikmesriikidelt Eurojusti loomise otsuse rakendamise küsimustiku abil saadud vastusi koondades koostatakse esmane analüüs Eurojusti ebapiisava kasutamise põhjuste kohta. Liikmesriikide liikmed võtsid vastuseid arvesse ning kaalusid vajadusel meetmete võtmist.

Teema	Eurojustile antud suunised/ ülesanded	Rakendamine
Kriminaalasjade haldamise süsteem (CMS)	<p>Töödelda saadud infot tõhusalt ja kooskõlas nõukogu otsusega 2005/671/JSK, arendades selleks CMSi.</p> <p>Tugevdada kriminaalasjade menetlusega seotud andmete töötlemise ja analüüsi võimekust ning rõhutada vajadust kasutada CMSi võimalusi täielikult ära näiteks liikmesriikide taotluse korral, kasutades ristviidete analüüsi uurimiste alustamiseks.</p>	<p>Kriminaalasjade haldamise süsteem on välja arendatud andmete talletamiseks kõikide Eurojustile teatatud uurimiste ja kohtu alla andmiste kohta. Infot, kaasa arvatud terrorismiga seotud süütegude alast infot, koheldakse võrdsetel alustel. Seoses süüdimõistvaid kohtuotsuseid käsitleva infoga on hetkel rakendamisel kriminaalasjade haldamise süsteemi võimaluste laiendamise ettepanek. Lisaks saab statistilisi andmeid terrorismiga seotud süütegude kohta otsida peamiste kuriteoliikide kaupa (vt 2. peatükki).</p> <p>Eurojust on suurendanud kriminaalasjade haldamise analüütikute analüüsivõimekust, võttes tööle seitse assistenti. Analüütikud on seni toetanud neljateist keerukat operatiivtööd ja koordineerimist hõlmavat kriminaalaja ning esitanud kriminaalasjade haldamise süsteemi statistiliste andmete põhjal koostatud strateegilise analüüsi. Eurojust on toetanud ka organiseeritud kuritegevuse ohuhinnangu (OCTA) ning „Terrorism Euroopa Liidus: olukorra ja arengusuundade (TE-SAT) aruanne“ koostamist.</p> <p>Eurojust on välja töötanud turvalahendused liikmesriikide liikmete suhtluseks kriminaalasjade haldamise süsteemi kasutamisel. Kriminaalasjade haldamise süsteem võimaldab iga kriminaalaja puhul ristviidete süvaanalüüsi seoste leidmiseks teiste kriminaalasjadega ning annab ülevaate kõikidest seonduvatest isikutest. See võimalus sõltub aga riikide ametiasutustelt saadud andmete õigest ja täielikust sisestamisest.</p> <p>Ka 2008. aastal eraldab Eurojust kõik vajalikud vahendid kriminaalasjade haldamise süsteemi täiustamiseks.</p>
Koostöö Europoliga – tegevus kriminaalasjades kui infoallikas	Teha koostööd Europoliga ning ühendada kuritegelike nähtustega seotud analüüsivõimekused.	Kollegium tegi organiseeritud kuritegevuse ohuhinnangu (OCTA) koostavale <i>ad hoc</i> tööühmale ülesandeks koguda liikmesriikide liikmetelt vastuseid OCTA 2008 operatiivteabe vajaduste kohta. Eurojusti panus põhined kriminaalasjade haldamise süsteemi kvantitatiivsel analüüsil ning riikide esinduste seas tehtud küsitluste kvalitatiivsel analüüsil.

Teema	Eurojustile antud suunised/ ülesanded	Rakendamine
		<p>7. juunil 2007 allkirjastas Eurojust kokkuleppe Eurojusti osalemiseks kuue analüüsitoimikuga seotud töös ning määras kolleegiumi ja kriminaalrajade haldamise töögrupi esindajad, kes võtavad osa analüüsirühmade tegevusest (vt 4. peatükki).</p> <p>2008. aastal jätkab Eurojust analüüsivõimekuse arendamist, et tagada Eurojusti ja Europoli analüüsides vastastikune täiendus ja vältida dubleerimist.</p>
Tegevus kriminaalrajades	<p>Jätkata kriminaalrajades tehtava töö hindamist ja keskenduda keerukatele kriminaalrajadele.</p> <p>Hinnata, kas on vaja statistikat liikmesriikide liikmete nende tegevuste kohta, mida kriminaalrajade haldamise süsteemis ei registreerita.</p>	<p>Kogu 2007. aasta jooksul liigitati kõik kolleegiumi registreeritud kriminaalrajad standardseteks ja keerukateks. Sama vahetegemist jätkatakse 2008. aastal. Kriminaalrajade ja nendega seotud töö laadi ja keerukuse väljendamiseks kasutatakse ka muid statistilisi andmeid.</p> <p>Kõikide liikmesriikide liikmete küsitlemine näitas, et enamik on teinud kriminaalrajadega seotud tööd, mida ei ole kriminaalrajade haldamise süsteemis registreeritud, ning ligi kahel kolmandikul puudub taolise töö kohta statistika. Samas peab kaks kolmandikku liikmesriikide liikmetest vajalikuks nii seda statistikat kui ka statistikat liikmete muude tegevuste kohta, nagu kohtumised, seminarid ja koolitus. Eurojust jätkab 2008. aastal statistiliste andmete kogumist.</p>
Eurojusti artikli 7 kohaste volituste vähene kasutamine.	Analüüsida, miks Eurojusti artikli 7 kohaseid volitusi vähe kasutatakse ning jätkata aktiivset tegevust õiguslase koostöö vallas.	Kõigi liikmesriikide liikmete küsitlemisel selgus, et kolleegiumile esitati artikli 7 kohaste volituste kasutamiseks väga vähe taotlusi ning liikmed on selliseid taotlusi harva vajalikuks pidanud. Liikmesriikide liikmed märkisid põhjenduseks, et asjaomased liikmesriigid on jõudnud omavahelise koostöö- ja koordineerimislepeteni, vahel ka Eurojusti kaasabil, ning liikmesriikide liikmete ametiseisund ja siseriiklikud volitused koostoimes artiklis 6 sätestatud volitustega on andnud taotlusteks ja soovitusteks ning nende liikmesriikides täitmiseks piisava aluse.

Teema	Eurojustile antud suunised/ ülesanded	Rakendamine
Eurojust-EJN	<p>Täpsustada, millist laadi kriminaalasjadega peaks tegelema Eurojust ja millistega EJN.</p> <p>Kaaluda liikmesriikide liikmete ja EJNi kontaktisikute ühisseminaride korraldamist, et parandada õigusala töötajate teadlikkust oma ülesannetest.</p>	<p>Oma 2006. aasta aruandes märkis Eurojust, et kavatses hinnata, kas töötada välja suunised, millist laadi kriminaalasjadega peaks tegelema Eurojust ja millistega EJN. Lisaks lubas Eurojust uurida, kas on võimalik esitada arvandmeid EJNi kaasamise kohta.</p> <p>Liikmesriikide liikmete seas tehtud uuring näitab, et väga vähestel liikmetel on andmeid Eurojustilt EJNile saadetud kriminaalasjade arvu kohta ja vastupidi. Lisaks ei ole enamikul liikmetel andmeid nende kriminaalasjade arvu kohta, millega EJNi kontaktisikud tegelevad riikide tasandil, ning vaid kolmandik liikmetest peab nende andmete saamist võimalikuks, ka seetõttu, et paljud EJNi kontaktisikud töötavad keskastutustes ning ei ole võimalik vahet teha, milliste kriminaalasjadega nad tegelevad oma ametist tulenevalt ja millistega EJNi kontaktisikutena.</p> <p>Eurojusti hinnangul ei ole võimalik määratleda rangeid kriteeriume ega mehaanilisi valemeid tuvastamiseks, milliste kriminaalasjade puhul peaksid riikide ametivõimud paluma toetust Eurojustilt ja milliste puhul EJNilt.</p> <p>Seepärast usub Eurojust, et üks võimalus edasi liikuda on mitte üksnes määratleda need kriteeriumid, vaid täpsustada Eurojusti ja EJNi suhet siseriiklikul tasandil, et anda riikide asjaomastele asutustele vajalikud suunised, järgides samas kahe institutsiooni ülesannete vastastikuse täiendavuse põhimõtet.</p> <p>Tuleb märkida, et ühisseminare on ka varem korraldatud. Nii Eurojust kui ka EJN püüavad tugevdada tööalaseid suhteid, et tagada vastastikune täiendavus, selgus ja kindlus. Suhteid arutati Lissaboni seminaril ning need moodustavad osa Euroopa Komisjoni teatisest ning ettepanekutest Eurojusti ja EJNi tuleviku kohta (vt 6. peatükki).</p>
Eurojust-OLAF	Sõlmida koostööleping.	Eurojust on lõpetamas läbirääkimisi OLAFiga.

Teema	Eurojustile antud suunised/ ülesanded	Rakendamine
Ühised uurimisrühmad	Eurojust peaks paluma liikmesriigi vastavatel asutustel kaaluda ühise uurimisrühma loomist.	Liikmesriikide liikmete küsitlus näitab, et väga vähesed on artikli 6 alusel ametlikult soovitanud ühise uurimisrühma loomist. Umbes pooled liikmesriikide liikmetest on andnud selliseid soovitusi mitteametlikult või kaalunud soovituse andmist. Ühise uurimisrühma loomisest või selle soovitamistest hoidumise üheks peapõhjuseks on, et seni ei ole ühiseid uurimisrühmi vajalikuks peetud, kuna asjassepuutuvad liikmesriigid on konkreetsetes kriminaalasjades leidnud muid piisavalt tõhusaid koostöövorme. Vähesed liikmesriikide liikmed on osutanud ühiseid uurimisrühmi käsitleva nõukogu otsuse vähesele rakendamisele riigi tasandil.
Euroopa vahistamismäärus	Esitada aruanne tähtaegade rikkumise ning saadud ja analüüsitud andmete kohta.	Tähtaegade rikkumisest teatas ühksa liikmesriiki. Et liikmesriigid ei ole Eurojusti teavitamise kohustust piisavalt täitnud, ei pidanud Eurojust analüüsi koostamist otstarbekaks (vt 2. peatükki).
Suhted kolmandate riikidega	Arendada suhteid kolmandate riikidega 2007. aastaks kehtestatud eelisjärjekorra alusel.	Eurojusti ja Horvaatia Vabariigi koostööleping allkirjastati 9. novembril 2007. Läbirääkimised Venemaa Föderatsiooni ja Šveitsiga ei ole veel lõppenud. Läbirääkimised Ukrainaga on andmekaitsealaste õigusaktide puudumise tõttu edasi lükatud. Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik ja Moldova väljendasid läbirääkimiste alustamise soovi. Need kolmandad riigid on 2008. aastal läbirääkimiste eelisjärjekorras.

6 STRATEEGILISED EESMÄRGID JA TULEVIK

Eesmärgid ja saavutused aastal 2007

Selles peatükis kirjeldatakse kolleegiumi otsusega 2007. ja 2008. aastaks seatud strateegilisi eesmärke. Nagu eelmisteski aastaaruannetes, antakse esialgne hinnang täitmisele ja 2007. aasta saavutustele.

Nagu allpool kirjeldatud, on osa eesmärke mitmeaastased ja moodustavad osa Eurojusti järgmise kahe aasta (2008–2009) strateegilistest eesmärkidest.

<p>1. Tagada terrorismi valdkonnas 2008. aasta lõpuks, et:</p> <ul style="list-style-type: none">• Eurojust menetleb terrorismi kriminaalasju tõhusamalt ja on välja arendanud struktuurid, mis innustavad liikmesriikide pädevaid asutusi saatma Eurojustile vastava nõukogu otsuse kohaselt kogu vajaliku teabe terrorismi kohta;• Eurojust on võimeline töötlemata ja haldama talle edastatud terrorismialast teavet;• Eurojust osaleb terrorismivastase poliitika kujundamisel.	<p>Eurojust kohtub korrapäraselt liikmesriikide korrespondentidega, kes terrorismi teemaga tegelevad. Juunis 2007 korraldas Eurojust strateegilise kohtumise korrespondentidega, et esitleda „Teabevahetuse projekti“ ning tutvustada nõukogu otsuse kohast terrorismi kriminaalasjadega seotud teabevahetuse vormi.</p> <p>Seoses süüdimõistvaid kohtuotsuseid käsitleva infoga on hetkel rakendamisel kriminaalasjade haldamise süsteemi võimaluste laiendamise ettepanek. On loodud terrorismi andmekogu, mis pakub ajakohastatud ülevaadet terrorismivastase võitlusega seotud riiklikest, Euroopa ja rahvusvahelistest õigusdokumentidest ja aktidest.</p> <p>Eurojust osales mitmel konverentsil, pakkudes kohtunikele ja prokuröridele terrorismialast koolitust. Lisaks arendab ja hoiab Eurojust terrorismialaseid kontakte ELi mittekuuluvate riikidega. Eurojust on välja arendanud ka head suhted ELi terrorismivastase võitluse koordinaatoriga.</p> <p>Lisaks asutas kolleegium ametlikult Eurojusti julgeolekukomitee, nagu oli ette nähtud salastatud teabe töötlemise nõudeid käsitleva julgeolekueeskirjaga (vt 3. peatükki).</p>
---	---

<p>2. Suurendada liikmesriikide poolt Eurojustile saadetavate kõrge kvaliteediga kriminaalasjade arvu.</p>	<p>Eurojusti arvates on esimene samm oma tuntuse suurendamine. Liikmesriikide liikmed, nende asetäitjad ja abid ning haldustöötajad osalesid riiklikel ja rahvusvahelistel seminaridel, kohtumistel ja konverentsidel. Selle tulemusena on kasvanud Eurojustile saadetavate kriminaalasjade arv. Lisaks saatis Eurojust laiali küsimustiku Eurojusti loomise otsuse rakendamise kohta, mis võimaldas Eurojustil ja liikmesriikidel kindlaks teha, mis takistab kõrge kvaliteediga kriminaalasjade arvu kasvu (vt 5. peatükki). Eurojust jätkab seda tööd 2008. aastal.</p>
<p>3. Veenda kõiki liikmesriike andma oma Eurojusti liikmele vajalikku toetust, et ta saaks tegeleda kriminaalasjadega ja täita muid Eurojusti liikme kohustusi.</p>	<p>Ministrite, peaprokuröride ja liikmesriikide ametiisikute külastused ning kolleegiumi liikmete regulaarne suhtlus oma riikide ametivõimudega aitas 2007. aastal suurendada Eurojusti alast teadlikkust. Eurojust püüab järjekindlalt kasvatada usaldust ja usaldusväarsust ning ärgitada liikmesriike osutama oma liikmetele vajalikku toetust, saates vajalikke töötajaid liikmesriikide esindustesse ning rajades siseriiklike lahendusi ja struktuure, et liikmed saaksid oma liikmesriikides tõhusalt töötada.</p> <p>Liikmesriikide liikmete seas viiakse 2008. aastal lõpule esinduste täiendava toetusevajaduse uuring. Sellest uuringust lähtudes ning Lissaboni seminari järgset Eurojusti ja EJNi reformiprotsessi silmas pidades teeb Eurojust kindlaks, kas on vaja lisameetmeid.</p>
<p>4. Sõlmida veel ametlikke koostöölepinguid Euroopa Liitu mittekuuluvate riikidega.</p>	<p>2007. kalendriaastal sõlmiti leping Horvaatiaga ning alustati ametlikke läbirääkimisi veel mitme riigiga (vt 4. peatükki).</p>
<p>5. Luua kriminaalasjade käsitlemiseks ja sidepidamiseks tugev ja turvaline IKT-keskkond ja võtta selleks järgmised meetmed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • turvaliste sideühenduste loomine kõikide liikmesriikide pädevate asutustega; ja • turvalise mobiilsidelahenduse väljatöötamine. 	<p>Eurojust ja Slovaki Vabariik viisid 2007. aastal edukalt lõpule pilootprojekti, millega seati sisse omavaheline turvalised sideühendus. Aastal 2008 peaksid valmima turvalised ühendused Eurojusti ning kõikide liikmesriikide pädevate asutuste vahel.</p> <p>Pärast avalikku pakkumis- ja hindamismenetlust otsustas Eurojust alustada 2008. aastal krüptitud mobiilside kasutamise pilootprojekti. Edu korral peaks projekt 2008.–2009. aastal laienema kõikidele asjaomastele töötajatele.</p> <p>2008. aastal lõppeva projekti EPOC-III eesmärk on muu hulgas välja töötada infosüsteem, mis ühendaks kriminaalasjade haldamise süsteemi pädevate siseriiklike asutustega ning võimaldaks struktuurset infovahetust.</p>

Eesmärgid aastateks 2008–2009

Eurojust vaatas 2007. aasta mais läbi oma 2007.–2008. aasta strateegilised eesmärgid, et neid kohandada ja määrata strateegilised eesmärgid kaheks järgmiseks aastaks.

Kolleegium seadis aastateks 2008–2009 järgmised strateegilised eesmärgid.

1. Tagada terrorismi valdkonnas 2008. aasta lõpuks, et:

- Eurojust menetleb terrorismi kriminaalasju tõhusamalt ja on välja arendatud struktuurid, mis innustavad liikmesriikide pädevaid asutusi saatma Eurojustile vastava nõukogu otsuse kohaselt kogu vajaliku teabe terrorismi kohta;
- Eurojust on võimeline töötlemata ja haldama talle edastatud terrorismiga seonduvat teavet;
- Eurojust osaleb terrorismivastase poliitika kujundamisel.

2. Tõhustada tegevust kriminaalasjades järgmisel viisil:

- kehtestada ühtne kriminaalasjade menetluskord;
- seada sisse kriminaalasjades tehtud töö mõõtesüsteem;
- arendada välja turvaline mobiilsidelahendus;
- luua kriminaalasjadega tegelemiseks tugev ja turvaline IKT-keskkond;
- seada sisse turvalised sideühendused kõikide liikmesriikide pädevate asutustega.

3. Suurendada liikmesriikidelt Eurojustile saadetavate keerukate kriminaalasjade arvu.

4. Veenda liikmesriike andma oma Eurojusti liikmetele vajalikku toetust, et nad saaksid tegeleda kriminaalasjadega ja täita muid Eurojusti liikme kohustusi.

5. Korrastada Eurojusti, EJNi, Europoli ja OLAFi koostööd ning seda edasi arendada.

6. Sõlmida vähemalt kolm ametlikku koostöölepingut Euroopa Liitu mittekuuluvate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega ning tihendada liikmesriikide ja väljaspool Euroopat asuvate riikide koostööd.

Lissaboni seminar: „Eurojust – edasitee leidmine“

Eurojust korraldas 29. ja 30. oktoobril 2007 Lissabonis seminari „Eurojust – edasitee leidmine“. Eesmärk oli arutada Eurojusti praegust olukorda ning edasist tegevust, pidades silmas komisjoni

teatist Eurojusti ja EJNi tuleviku kohta ning Eurojusti loomise otsuse rakendamist käsitleva küsitluse tulemusi.

Seminar tõi kokku osalejaid nii Eurojustist kui ka väljastpoolt, EJNi kontaktisikuid, Eurojusti juurde lähetatud sideprokuröre, liikmesriikide justiitsministeeriumide esindajaid ja õiguskaitseorganite töötajaid ning Euroopa Parlamendi, komisjoni (sh OLAFi), nõukogu peasekretariaadi ja Europoli esindajaid.

Lissaboni seminar kinnitas veel kord, et on aeg astuda operatiivtöö koordineerimise ning piiriülese kuritegevuse vastu võitlevate asutuste toetamise uude etappi. Seminari tulemused on esitatud seminari üldaruandes (nõukogu dokument 15542/07).

Peamine probleem on, et Eurojusti loomise otsust ei ole siseriiklikku õigusse täielikult üle võetud.

Eurojusti potentsiaali täieliku ärakasutamise seoses määratleti seminaril kolm esmatähtsat eesmärki:

- A. tugevdada ja täiendada liikmesriikide liikmete ja kolleegiumi volitusi;
- B. parandada ja laiendada teabevahetust;
- C. täpsustada Eurojusti ja Euroopa õigusala koostöö võrgustiku suhet.

Viimaste aastate praktilistele kogemustele tuginedes rõhutati aruteludes vajadust tagada, et Eurojusti loomise otsuses sätestatud õigusi kasutatakse otstarbekaimal viisil ning tugevdataks liikmesriikide liikmete ja kolleegiumi volitusi. Samuti rõhutati, et Eurojusti tõhusa toimimise seisukohalt on hädavajalik alaliste töötajate olemasolu liikmesriikide esindustes ja nende kättesaadavus.

Liikmesriikide esindajatele kui riikide ametiisikutele antavate õiguskaitsevolituste osas oldi peaaegu üksmeelel, et tarvis on vähendada Eurojusti loomise otsuse artikli 9 lõikest 3 tulenevat volituste paljusust ning kehtestada samaväärsete volituste miinimumstandard. Arutati ka Eurojusti loomise otsuse artiklites 6 ja 7 sätestatud volituste täiendamist. Sellega seoses arutasid Lissaboni seminarist osavõtjad eelkõige liikmesriikide liikmete õigust edastada artiklis 6 nimetamata taotlusi ja jälgida nende menetlemist ning õigust võtta kiireloomulistel juhtudel ühekordseid meetmeid. Need erandlikud volitused võiksid sisaldada ka õigust lubada kontrollsaadetisi.

Samuti arutati kolleegiumile uute õiguste andmist. Osavõtjad keskendusid taotluste siduvale iseloomule, eelkõige seoses kohtualluvusvaidlustega, kolleegiumi õigusele teha otsuseid ühiste uurimisrühmade loomise kohta ning Europoli analüüsitoimikute avamisele.

Rõhutati ka vajadust parandada liikmesriikide vahelist teabevahetust. Sellega seoses on oluline, et liikmesriikide liikmetel oleks otsejuurdepääs riiklikele kuritegevuse andmebaasidele ning võimalus edastada seda infot Eurojusti piires otse ilma siseriiklike asutuste vahendusega. Kohtumisel rõhutati süstemselt ja kindla struktuuriga teabevahetuse ning turvalise infosüsteemi vajalikkust.

Üksmeelselt peeti vajalikuks Eurojusti ja EJNi suhte täpsustamist, et mõlemad asutused saaksid tegutseda tõhusalt ja teineteist täiendades. Ulatusliku heakskiidu pälvis ka idee muuta Eurojusti korrespondentide määramine liikmesriikidele kohustuslikuks. Mitmed osalejad märkisid sellega seoses, et sama isiku nimetamine Eurojusti korrespondendiks ja EJNi kontaktisikuks on andnud positiivseid tulemusi.

Arutati EJNi riikliku koordinaatori nimetamist. Pakuti välja idee luua Eurojusti korrespondente ja EJNi kontaktisikuid, nende seas ka EJNi koordinaatorit hõlmav riiklik üksus. Selline üksus looks riiklikul tasandil sideme Eurojusti ja EJNi vahel ning annaks riigi ametivõimudele adekvaatseid suuniseid.

Eurojusti liikmesriikide liikmed ajakirjanike ees.

7 EUROJUSTI EESMÄRK, ÜLESANDED JA STRUKTUUR

Eesmärk ja ülesanded

Eurojust on vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva kõrgetasemelise kaitse tagamiseks loodud õiguslase koostöö organ. Eurojust loodi Euroopa Ülemkogu Tampere kohtumise (15.–16. september 1999) otsusest lähtudes, et parandada võitlust raske kuritegevuse vastu, soodustades mitut liikmesriiki hõlmava uurimise ja kohtu alla andmise optimaalset koordineerimist, austades sealjuures täielikult põhiõigusi ja -vabadusi.

14. detsembril 2000 asutas Euroopa Liidu Nõukogu ametlikult ajutise õiguslase koostöö üksuse Pro-Eurojust. Kõigi liikmesriikide prokurörid uurisid ja katsetasid lahendusi võitluseks raske kuritegevusega uurimise ja kohtu alla andmisega seotud tegevuse ELi sisese kooskõlastamise kaudu.

Pro-Eurojust alustas tööd 1. märtsil 2001. Eurojust kui juriidilisest isikust ELi asutus loodi 28. veebruaril 2002. aasta otsusega (vt nõukogu otsus 2002/187/JSK, 28. veebruar 2002, millega moodustatakse Eurojust, et tugevdada võitlust raskete kuritegude vastu). Eurojust on esimene Euroopa õigusruumis õiguslaseks koostööks loodud alaline asutus ning seda rahastatakse ELi üldeelarvest.

Eurojusti järelevalvet teostab sõltumatu ühine järelevalveasutus, mis tagab isikuandmete töötlemise kooskõlas Eurojusti loomise otsusega. Ühine järelevalveasutus vaatab läbi ka isikute kaebusi seoses isikuandmetele juurdepääsuga.

Eurojust ergutab ja arendab uurimise ja kohtu alla andmise koordineerimist liikmesriikide pädevate asutuste vahel ning tugevdab liikmesriikide pädevate asutuste vahelist koostööd, hõlbustades eelkõige rahvusvaheliste vastastikuste õigusabi- ja väljaandmistootluste täitmist. Eurojust toetab liikmesriikide pädevaid asutusi igal võimalikul viisil, et tõhustada piiriülese kuritegevusega seotud uurimist ja kohtu alla andmist.

Liikmesriigi taotluse korral võib Eurojust abistada ka uurimisel ja kohtu alla andmisel, mis puudutavad konkreetset liikmesriiki ja mõnd mitteliikmesriiki, kui viimasega on sõlmitud koostööleping või kui abistamisest ollakse oluliselt huvitatud.

Eurojust on pädev samade süüteoliikide puhul, mille osas on pädev Europol, nagu näiteks terrorism, narkokaubandus, inimkaubandus, võltsimine, rahapesu, arvutikuritegevus, vara-

ja riigivaravastased kuriteod, sealhulgas kelmused ja korrupsioon, Euroopa Ühenduse finantshuve kahjustavad süüteod, keskkonnakuritegevus ning organiseeritud kuritegevus. Muude õigusrikkumiste puhul võib Eurojust toetada uurimist ja kohtu alla andmist liikmesriigi taotluse korral.

Eurojust võib paluda asjaomase liikmesriigi pädeval asutusel:

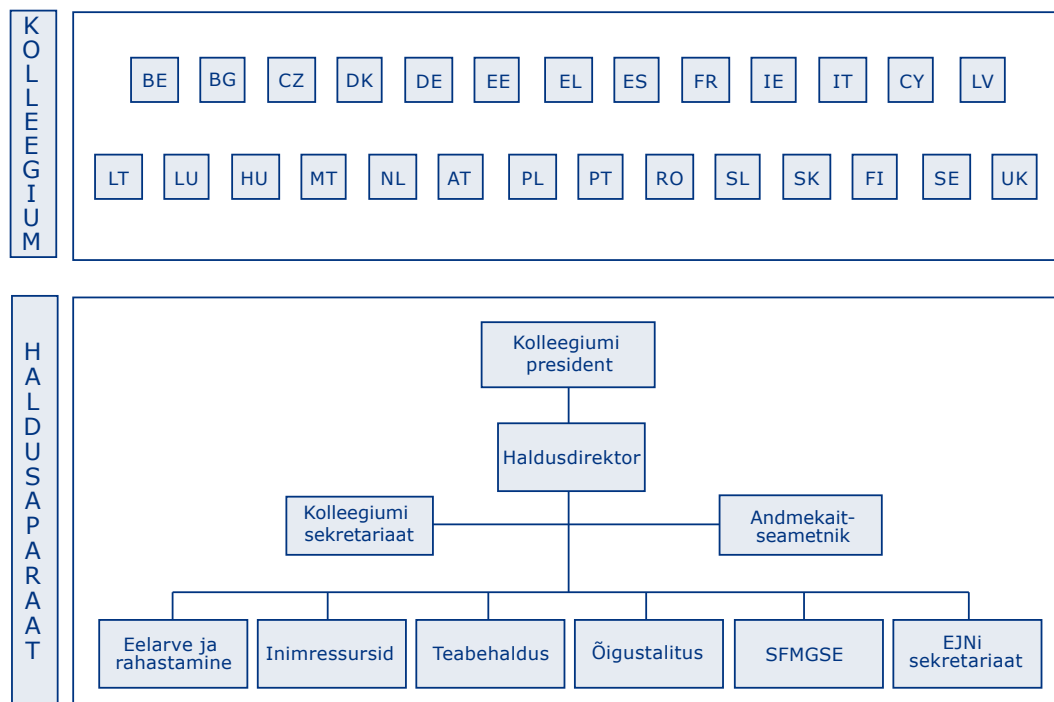
- uurida konkreetseid asjaolusid või need kohtu alla anda;
- koordineerida tegevust teiste pädevate asutustega;
- leppida kokku, et ühel riigil on kohtu alla andmiseks paremad võimalused kui teisel;
- asutada ühine uurimisrühm ja
- anda Eurojustile tema ülesannete täitmiseks vajalikku teavet.

Lisaks sellele Eurojust:

- tagab, et pädevad asutused teavitavad üksteist uurimisest ja kohtu alla andmisest, millest teda on teavitatud;
- abistab pädevaid asutusi uurimise ja kohtu alla andmise parima koordineerimise tagamisel;
- annab abi, et edendada koostööd pädevate asutuste vahel, tuginedes eelkõige Europoli analüüsidele;
- teeb koostööd ja konsulteerib Euroopa õiguslase koostöö võrgustikuga (EJN), kasutab selle dokumentide andmebaasi ja aitab kaasa selle edendamisele;
- võib vastavalt oma eesmärkidele püüda edendada koostööd ja koordineerimist pädevate asutuste vahel ja edastada õigusabitaotlusi, kui need taotlused: i) on liikmesriigi pädeva asutuse tehtud, ii) puudutavad uurimist või kohtu alla andmist, mida see asutus konkreetsel juhul teostab ja iii) nõuavad tema sekkumist, kuna on vaja kooskõlastatud tegevust;
- võib abistada Europoli, eelkõige Europoli tehtud analüüsidel põhinevate arvamustega; ja
- pakkuda logistilist toetust, nt abi kirjalikul ja suulisel tõlkimisel ning koordineerimisnõupidamiste korraldamisel.

Oma ülesannete täitmiseks on Eurojustil erisuhted EJNi, Europoli, Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) ning sideprokuröridega. Lisaks saab ta nõukogu vahendusel sõlmida mitteliikmesriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide või asutustega koostöölepinguid teabe vahetamiseks või töötajate lähetamiseks.

EUROJUSTI ORGANISATSIOONI SKEEM

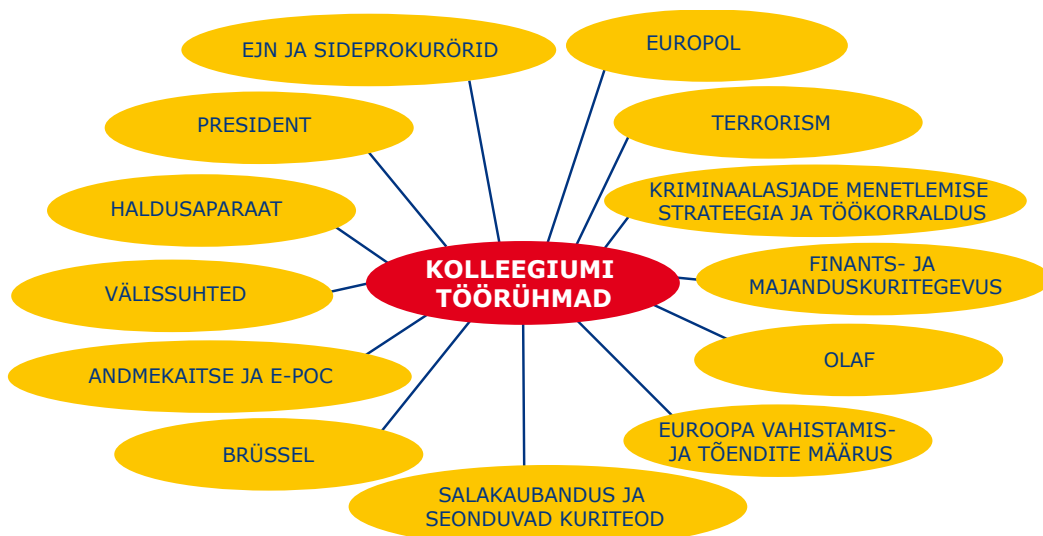
Eurojusti kuulub 27 riiki esindavat liiget, üks igast Euroopa Liidu liikmesriigist. Nad lähetatakse vastavalt oma riigi õigussüsteemile ja on ametilt kohtunikud, prokurörid või samaväärsed pädevusega politseiametnikud.

Liikmesriigi liikme staatust reguleerib tema päritoluriigi õigus, mis määrab kindlaks ka tema ametiaja kestuse ning õiguskaitsealaste volituste laadi ja ulatuse.

Mitmed liikmesriigid on oma liikme asendamiseks ja abistamiseks määranud asetäitjaid ja abiseid. Mõnede liikmesriikide liikmeid abistavad kriminaalasjadega seotud igapäevatöös liikmesriikide lähetatud eksperdid, kelle liikmesriigi asutused on saatnud kriminaalasjade menetlemist toetama. Lähetatud eksperdid moodustavad osa Eurojusti haldusaparaadist, kuid nende töö on tihedalt seotud liikmesriikide esindustega.

Liikmesriikide liikmed moodustavad Eurojusti kolleegiumi, kes vastutab Eurojusti organisatsiooni ja toimimise eest. Eurojust võib oma ülesandeid täita ühe või mitme liikmesriikide liikme kaudu või kolleegiumina.

Kolleegiumit toetab haldusaparaat. Eurojusti igapäevase haldamise ja personalijuhtimise eest vastutab haldusdirektor.

Eurojust loodud ja ellu rakendatud süsteemis on kolmeteist töörühma ja kaks nõustamisüksust – küberkuritegevuse ja jalgpallikuritegevuse alal – mis aitavad liikmesriikide liikmetel oma aega, oskusi ja vahendeid parimal viisil kasutada, otsustamist kiirendada ning organisatsiooni ülesehituse ja suuruse muutumisega kohaneda. Samuti võimaldab selline struktuur kolleegiumil töötada väikeste rühmadena konkreetsete küsimuste kallal.

Töögrupid saavad poliitiliste ja praktiliste küsimustega seotud ettevalmistustöös kasutada liikmesriikide liikmete ulatuslikke kogemusi ja oskusteavet. Töögrupid koostavad aruandeid ja esitavad soovitusi kolleegiumile, kes vastutab lõppotsuste tegemise eest.

Töögruppidesse kuuluvad liikmesriikide liikmed, abid ja liikmesriikide lähetatud eksperdid, keda abistab halduspersonal.

Avalikkuse ligipääs Eurojusti dokumentidele

Vastavalt Eurojusti kolleegiumi 13. juulil 2004 vastuvõetud otsuse „Avalikkuse Eurojusti dokumentidele ligipääsu eeskirja vastuvõtmine” artiklile 2 on „*igal liidu kodanikul ning igal füüsilisel ja juriidilisel isikule, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, juurdepääsuõigus Eurojusti dokumentidele*”.

Sama otsuse artikli 15 kohaselt teatab Eurojust, et 2007. aastal esitas avalikkus neli taotlust Eurojusti dokumentidele juurdepääsuks. Vaid ühel korral ei võimaldatud juurdepääsu taotletud dokumentidele, sest „nende avalikustamine kahjustaks [...] Eurojusti toetatavate siseriiklike uurimiste ja kohtu alla andmistega seotud avalikke huve”. See erand üldreeglist, et avalikkusel on dokumentidele juurdepääs, on ette nähtud Eurojusti dokumentidele ligipääsu eeskirja vastuvõtmise otsuse artikli 4 lõike 1 punkti a kuuenda taandega.

Asepresident Frattini teabekoosolek enne Eurojusti pressikonverentsi Euroopa Komisjonis, 17. aprill 2007.

Hiina prokuröride õppekülastus.

Eurojusti kontaktisikute ja sideprokuröride kohtumine.

8 LISA

„Eurojusti kuulub igast liikmesriigist üks liige, kes on nimetatud vastavalt selle riigi õigussüsteemile ja kes on kas prokurör, kohtunik või võrdväärse pädevusega politseiametnik.“

Allpool tutvustatakse isikuid, kellele Eurojusti loomise otsuse artikli 2 lõikes 1 viidatakse. Täpsemaid andmeid liikmesriikide liikmete, nende asetäitjate ja abide kohta võite leida meie veebilehelt www.eurojust.europa.eu

Liikmesriikide esindused

Belgia

Michèle Coninx on kolleegiumi asepresident ja Eurojusti Belgia liige. Ta on prokurör. Ta sai Pro-Eurojusti liikmeks 2001. aasta märtsis.

Bulgaaria

Mariana Ilieva Lilova on Eurojusti Bulgaaria liige. Ta on prokurör. Eurojustiga liitus ta 2007. aasta märtsis.

Tšehhi Vabariik

Pavel Zeman on Eurojusti Tšehhi Vabariigi liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2004. aasta mais.

Jaroslava Novotná on Tšehhi Vabariigi liikme asetäitja. Ta on prokurör. Eurojustiga liitus ta 2007. aasta märtsis.

2007. aastal Eurojustist lahkunud

Petr Klement oli 1. märtsist kuni 31. augustini 2007 Tšehhi Vabariigi lähetatud ekspert. Ta on prokurör.

Danuta Kone Krol oli 1. septembrist kuni 31. detsembrini 2007 Tšehhi Vabariigi lähetatud ekspert. Ta on prokurör.

Taani

Lennart Hem Lindblom on Eurojusti Taani liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2006. aasta septembris.

Saksamaa

Michael Grotz on Eurojusti Saksamaa liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2007. aasta oktoobris.

Benedikt Welfens on Eurojusti Saksamaa liikme asetäitja. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2006. aasta oktoobris.

Susanne Stotz on Eurojusti Saksamaa liikme abi. Ta on kohtunik. Eurojustiga liitus ta 2005. aasta jaanuaris.

2007. aastal Eurojustist lahkunud

Hermann von Langsdorff oli Eurojusti Saksamaa liige 2007. aasta detsembrini. Ta on prokurör. Ta sai Pro-Eurojusti liikmeks 2001. aasta märtsis.

Jürgen Kapplinghaus oli kuni 2007. aasta septembrini Saksamaa lähetatud ekspert. Ta on prokurör. Ta liitus Pro-Eurojustiga 2001. aasta märtsis.

Eesti

Raivo Sepp on kolleegiumi asepresident ja Eurojusti Eesti liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2004. aasta mais.

Iirimaa

Jarlath Spellman on Eurojusti Iiri liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2005. aasta juunis.

Kreeka

Lampros Patsavellas on Eurojusti Kreeka liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2005. aasta juunis.

Hispaania

Juan Antonio García Jabaloy on Eurojusti Hispaania liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2006. aasta oktoobris.

María Teresa Gálvez Díez on Hispaania lähetatud ekspert. Ta on prokurör. Eurojustiga liitus ta novembris 2003.

Prantsusmaa

François Falletti on Eurojusti Prantsusmaa liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2004. aasta septembris.

Marie-José Aube-Lotte on Eurojusti Prantsusmaa liikme asetäitja. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2006. aasta septembris.

Alain Grellet on Eurojusti Prantsusmaa liikme asetäitja. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2007. aasta septembris.

Anne Delahaie on Eurojusti Prantsusmaa liikme abi. Ta on jurist. Eurojustiga liitus ta 2001. aasta juunis.

Marie-Pierre Falletti on Eurojusti Prantsusmaa liikme abi. Ta on jurist. Eurojustiga liitus ta 2004. aasta septembris.

2007. aastal Eurojustist lahkunud

Jean-François Bohnert oli Eurojusti Prantsusmaa liikme asetäitja 2007. aasta augustini. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2003. aasta märtsis.

Itaalia

Cesare Martellino on Eurojusti Itaalia liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2002. aasta juunis.

Carmen Manfreda on Eurojusti Itaalia liikme asetäitja. Ta on prokurör. Eurojustiga liitus ta 2004. aasta aprillis.

Filippo Spiezia on Eurojusti Itaalia liikme asetäitja. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2007. aasta detsembris.

Cristiano Ripoli töötab Itaalia lähetatud eksperdina. Ta on politseinik. Eurojustiga liitus ta 2007. aasta novembris.

Küpros

Katerina Loizou on Eurojusti Küprose liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2004. aasta septembris.

Läti

Gunārs Bundzīis on Eurojusti Läti liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2004. aasta aprillis.

Dagmara Fokina on Eurojusti Läti liikme abi. Ta on prokurör. Eurojustiga liitus ta 2004. aasta aprillis.

Leedu

Tomas Krusna on Eurojusti Leedu liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2006. aasta juulis.

Luksemburg

Carlos Zeyen on Eurojusti Luksemburgi liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2006. aasta septembris.

2007. aastal Eurojustist lahkunud

Georges Heisbourg oli Eurojusti Luksemburgi liige 2007. aasta aprillini. Ta on prokurör. Ta liitus Pro-Eurojustiga 2001. aasta märtsis.

Ungari

Ilona Lévai on Eurojusti Ungari liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2004. aasta mais.

Malta

Donatella Frendo Dimech on Eurojusti Malta liige. Ta on prokurör. Eurojustiga liitus ta 2004. aasta juunis.

Holland

Arend Vast on Eurojusti Hollandi liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2007. aasta juunis.

Jolien Kuitert on Eurojusti Hollandi liikme asetäitja. Ta on prokurör. Eurojustiga liitus ta 2002. aasta juunis.

2007. aastal Eurojustist lahkunud

Roelof-Jan Manschot oli kolleegiumi asepresident ja Eurojusti Hollandi liige kuni 2007. aasta septembrini. Ta on prokurör. Ta liitus Pro-Eurojustiga 2001. aasta juunis.

Austria

Ursula Koller on Eurojusti Austria liige. Ta on kohtunik. Eurojusti liikmeks sai ta 2005. aasta detsembris.

2007. aastal Eurojustist lahkunud

Ulrike Haberl-Schwarz oli kolleegiumi asepresident ja Eurojusti Austria liige kuni 2007. aasta veebruarini. Ta on kohtunik. Eurojustiga liitus ta 2003. aasta jaanuaris.

Poola

Mariusz Skowroński on Eurojusti Poola liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2005. aasta detsembris.

Portugal

José Luís Lopes da Mota on kolleegiumi president ja Eurojusti Portugali liige. Ta on prokurör. Ta sai Pro-Eurojusti liikmeks 2001. aasta märtsis.

António Luís Santos Alves on Eurojusti Portugali liikme asetäitja. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2004. aasta aprillis.

José Eduardo Moreira Alves de Oliveira Guerra on Portugali lähetatud ekspert. Ta on prokurör. Eurojustiga liitus ta 2007. aasta oktoobris.

Rumeenia

Elena Dinu on Eurojusti Rumeenia liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2007. aasta jaanuaris.

Sloveenia Vabariik

Malči Gabrijelčič on Eurojusti Sloveenia liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2005. aasta juulis.

Slovaki Vabariik

Ladislav Hamran on Eurojusti Slovaki Vabariiki esindav liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2007. aasta septembris.

2007. aastal Eurojustist lahkunud

Peter Paluda oli Eurojusti Slovaki Vabariiki esindav liige 2007. aasta juulini. Ta on kohtunik. Eurojusti liikmeks sai ta 2004. aasta mais.

Soome

Maarit Loimukoski on Eurojusti Soomet esindav liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2004. aasta augustis.

Taina Neira on Eurojusti Soome liikme asetäitja. Ta on politseinik. Eurojustiga liitus ta 2007. aasta detsembris.

2007. aastal Eurojustist lahkunud

Jaakko Christensen oli 2007. aasta detsembrini Eurojusti Soome liikme asetäitja. Ta on politseinik.

Sanna Palo oli Eurojusti Soome liikme asetäitja 2007. aasta veebruarini. Ta on politseinik. Eurojustiga liitus ta 2005. aasta jaanuaris.

Rootsi

Ola Laurell on Eurojusti Rootsit esindav liige. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2007. aasta septembris.

Annette von Sydow on Eurojusti Rootsi liikme asetäitja. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2005. aasta septembris.

2007. aastal Eurojustist lahkunud

Solveig Wollstad oli Eurojusti Rootsi liige 2007. aasta augustini. Ta on prokurör. Eurojustiga liitus ta 2003. aasta jaanuaris.

Joakim Zander oli kuni 2007. aasta septembrini Rootsi lähetatud ekspert. Ta on prokurör. Eurojustiga liitus ta 2006. aasta septembris.

Ühendkuningriik

Aled Williams on Eurojusti Ühendkuningriiki esindava liikme asetäitja. Ta on prokurör. Eurojusti liikmeks sai ta 2006. aasta juulis.

Phil Hicks on Ühendkuningriiki esindava liikme abi. Ta on prokurör. Eurojustiga liitus ta 2006. aasta juunis.

Lynne Barrie on Ühendkuningriiki esindava liikme abi. Ta on prokurör. Eurojustiga liitus ta 2007. aasta oktoobris.

2007. aastal Eurojustist lahkunud

Michael Kennedy oli kolleegiumi president ja Eurojusti Ühendkuningriiki esindav liige 2007. aasta novembrini. Ta on prokurör. Ta sai Pro-Eurojusti liikmeks 2001. aasta märtsis.

Emma Forbes oli kuni septembrini 2007 Ühendkuningriiki esindava liikme abi. Ta on prokurör. Eurojustiga liitus ta 2006. aasta juulis

Haldusdirektor

Ernst Merz on haldusdirektor. Ta on kohtunik. Eurojustiga liitus ta 2002. aasta mais.

Kolmandad riigid Eurojusti juures

Sideprokurörid

Norra

Kim Sundet on Eurojusti Norra sideprokurör. Eurojusti juures asus ta tööle 2007. aasta jaanuaris.

Ameerika Ühendriigid

Mary Lee Warren on Eurojusti Ameerika Ühendriikide sideprokurör. Eurojusti juures asus ta tööle 2007. aasta augustis.

2007. aastal Eurojustist lahkunud

Mary Ruppert oli Eurojusti Ameerika Ühendriikide sideprokurör 2007. aasta jaanuarist augustini.

Ungari peaprokuröri Tamás Kovácsi külaskäik.

Hollandi justiitsministri Hirsch Ballini külaskäik.

Saksa Rheinland-Pfalzi liidumaa justiitsministri Heinz Georg Bambergeri külaskäik.

Asepresident Michèle Coninx, president José Luís Lopes da Mota, asepresident Raivo Sepp.

Kõik õigused kaitstud. Ühtki selle väljaande osa ei tohi Eurojusti loata mis tahes viisil või vormis graafiliselt, elektrooniliselt või mehaaniliselt, k.a valguskoopiana, salvestisena, helisalvestisena või andmesalvestus-ja otsingusüsteemides reprodutseerida ega kasutada.

Photos: Joannes Thuy, Eurojust

© Eurojust 2008